ISRC 2021 ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ ÖZET BİLDİRİ KİTABI

ULUSLARARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ ISRC 2021

28 -31 Ekim 2021 Antalya, Türkiye

ÖZET BİLDİRİ KİTABI
ABSTRACT BOOK

EDİTÖRLER
Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ
Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ

ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ ISRC **2021**

ÖZET BİLDİRİ KİTABI/ABSTRACT BOOK

28 -31 Ekim 2021 Antalya/Türkiye

Editörler: Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ & Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ

Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Ticaret Limited Şirketi
bilgi@turkuazkongre.com turkuazkongre@hotmail.com

Birinci Baskı/ First Edition Kasım 2021
ISBN- 978-605-06217-9-2
TURKUAZ KONGRE YAYINLARI
Kongre Özet ve Tam Metin Kitap Dizisi:13

Bu kitapta yer alan bildirilerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir. Editörler ve yayınevi yayınlanan bölümlerin içeriği ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Kapak Tasarım: Turkuazkey

ULUSLARARASI STRATEJIK ARASTIRMALAR KONGRESI ISRC 2021

ÖZET BİLDİRİ KİTABI/ABSTRACT BOOK

28 -31 Ekim 2021

Antalya/Türkiye

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ
Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ

Turkuaz Kongre Organizasyonu Fuarcılık Yayıncılık Eğitim Turizm ve Ticaret Limited Şirketi
bilgi@turkuazkongre.com turkuazkongre@hotmail.com

INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY
MMXIV
GOSTIVAR - MACEDONIA
MANİSA
CELAL BAYAR
ÜNİVERSİTESİ
T.C.
1992
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
UNIVERSITAS
GALATIENSIS
MANİSAD

KONGRE KURULLARI
KONGRE ONURSAL BAŞKANLARI

- Prof. Dr. Silvius STANCIU (University Dunarea de Jos din Galati/ROMANYA)
- Prof. Dr. Ma ZAOMING (South China Normal University/ÇİN)
- Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi/TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Mensur NUREDİN, (Uluslararası Vizyon Üniversitesi/KUZEY MAKEDONYA)

KONGRE BAŞKANLARI

- Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ (Hitit Üniversitesi)
- Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ (Çukurova Üniversitesi)

KONGRE DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Anarkul URDALETOVA (Kırgızistan-Türkiye Manas University)
- Prof. Dr. Silvius STANCIU (UniversityDunarea de Jos din Galati/ROMANIA)
- Prof. Dr. Ma ZAOMING (South China Normal University/ÇİN)
- Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi/TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Mensur NUREDDİN (Uluslararası Vizyon Üniversitesi/MAKEDONYA)
- Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Adnan ERDAL (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Emese TOKARCIKOVA ((University of ZILINA/SLOVAKIA)
- Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ (Hitit Üniversitesi)
- Doç.Dr. Volkan YURDADOĞ (Çukurova Üniversitesi)
- Doç.Dr. Deniz ZÜNGÜN (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr Hamza KAHRIMAN (Adnan Menderes Üniversitesi)
- Doç.Dr. Florina Oana VIRLANUTA (Dunarea de Jos din GalatiUniversityRomania)
- Doç.Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM (Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi)
- Doç. Dr. Yılmaz Yeşil (Gazi Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)

KONGRE KOORDİNATÖRLERİ/BİLİMSEL SEKRETARYA

- Doç. Dr. Deniz ZUNGUN (ISRC Sosyal Bilimler ve Uluslararası İlişkiler Koordinatörü)
- Dr. Ayhan YATBAZ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi/ISRC Kongre Sekretarya)

HAKEM VE BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. CHEN (Sheng South China Normal University, Guangzhou, Çin)
- Prof. Dr. Anarkul URDALETOVA (Kırgızistan-Türkiye Manas University)
- Prof. Dr. Alzbeta KUCHARCIKOVA, PhD. (University of ZILINA/SLOVAKIA)
- Prof. Dr. Emin ÇİVİ (University of New Brunswick-Canada)
- Prof. Dr. Florina Oana VIRLANUTA (Dunarea de Jos din GalatiUniversity/Romania)
- Prof. Dr. Haşim AKÇA (Çukurova Üniversitesi)
- Prof. Dr. H. Mustafa PAKSOY (Kilis 7 Aralık Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ma ZAOMING (South China Normal University, Çin)
- Prof. Dr. Mansur NUREDDİN (Uluslararası Vizyon Üniversitesi/MAKEDONYA)
- Prof. Dr. Muhammed KARATAŞ (Akdeniz Üniversitesi)
- Prof. Dr. Muhammed KOÇAK (Gazi Üniversitesi)
- Prof. Dr. Mustafa KIRLI (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. Özgür ÇATIKKAŞ (Marmara Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ramazan GÖKBUNAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. Saadettin PAKSOY (Kilis 7 Aralık Üniversitesi)

- Prof. Dr. Sırrı ÇAM (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. Silivus STANCIU (University Dunarea de Jos din Galati- Romania)
- Prof. Dr. Syrgak KYDYRALİEV (AmericanUniversity of Central Asia/Kyrgyzstan)
- Prof. Dr. Şaban ESEN (Bartın Üniversitesi)
- Prof. Dr. Teresa PAIVA CPIRN-IPG- Center of Potential and Innovation of Natural Resources, Polytechnic Institute of Guarda, Portugal
- Prof. Dr. Turan GÜNDÜZ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Prof. Dr. Veysel YILMAZ (Osmangazi Üniversitesi)
- Prof. Dr. Zeynep ARIKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Doç. Dr. Adem BABACAN (Cumhuriyet Üniversitesi)
- Doç. Dr. Alparslan UĞUR (Kırıkkale Üniversitesi)
- Doç. Dr. Akif KÖSE (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ali YURDDAŞ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ali Fuat GÖKÇE (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ahmet TEKİN (Osman Gazi Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ahmet UÇAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Cuma ERCAN (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Deniz ZÜNGÜN (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ercüment YILDIRIM (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- Doç. Dr. Erkan ATALMIŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- Doç. Dr. Elşad YUSİFOV (Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi/AZERBAYCAN)
- Doç. Dr. Jumali Kazimovich SHABANOV (Tashkent State Instıtute of Oriental Studies)
- Doç. Dr. Hakan ARSLAN (Düzce Üniversitesi)
- Doç. Dr. Hamza KAHRİMAN (Adnan Menderes Üniversitesi)
- Doç. Dr. Hakkı ÇİFTÇİ (Çukurova Üniversitesi)
- Doç. Dr. Hakkı KIYMIK (Mehmet Arif Ersoy Üniversitesi)
- Doç. Dr. Gülay BEDİR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- Doç.Dr. Gülcemal JORAYEVA (Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi / Kazakistan)
- Doç. Dr. İbrahim ÇETİN (Akdeniz Üniversitesi Üniversitesi)
- Doç. Dr. İzzet YÜKSEK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ludmila MANEA (Dunarea de jos din GalatiUniversity/Romanya)
- Doç. Dr. Mete Kaan NAMAL (Akdeniz Üniversitesi)
- Doç. Dr. Mustafa KOÇANCI (Akdeniz Üniversitesi)
- Doç. Dr. Mustafa TAYTAK (Uşak Üniversitesi)
- Doç. Dr. Neslihan KOÇ (Hitit Üniversitesi)
- Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ (Hitit Üniversitesi)
- Doç. Dr. Uğur ÇAVDAR (İzmir Demokrasi Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ramazan ARSLAN (Bartın Üniversitesi)
- Doç. Dr. Şahin BULUT (Adnan Menderes Üniversitesi)
- Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ (Çukurova Üniversitesi)
- Doç. Dr. Yılmaz YEŞİL (Gazi Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Emese TOKARCIKOVA ((University of ZILINA/SLOVAKIA)
- Dr. Öğr. Üyesi Ferhat BİTLİSLİ (Mehmet Arif Ersoy Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi İsmail BAŞARAN (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi İskender DEMİRBİLEK (Marmara Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Handan GÜLER İPLİKÇİ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Hakan BAY (Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Hürriyet BİLGE (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Sinan DEMİRTÜRK (Gazi Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Jean Andrei VASILE (Universitatea Petrol – Gaze din Ploieşti/Romanya).
- Dr. Öğr. Üyesi Maria DURISOVA, PhD. (University of ZILINA/SLOVAKIA)
- Dr. Öğr. Üyesi Menekşe ESKİÇİ (Kırıkkale Üniversitesi)

- Dr. Öğr. Üyesi Şaban ERTEKİN (Adnan Menderes Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Uğur ÇİÇEK (Mehmet Arif Ersoy Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Grv. Tekmez KULU (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- Dr. Frank Okai LARBİ (South China Normal University)

İÇİNDEKİLER

OPENING SESSION: GUEST EDITORS OF HIGH-LEVEL SCIENTIFIC JOURNALS 5
1. OTURUM/1ST SESSION 6
STRATEGIC ANALYSIS MODEL. PORTER'S 5 FORCES MODEL: CASE STUDY 7
Lucian Gabriel Maxim 7
FINANCIAL MANAGEMENT AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF COMPANIES 8
Teodora-Valentina Lica 8
AN ABOUT USING VECTORS IN MATHEMATICAL MODELING IN ECONOMY 9
Urdaletova Anarkul Burganakovna 9
Kydyraliev Syrgak Kaparovich 9
Burova Elena Sergeevna 9
CHINA'S EDUCATIONAL FINANCIAL AID TO AFRICA THROUGH THE LENS OF SOUTH-SOUTH COOPERATION AND CHINA'S SOFT POWER 10
Frank Okai LARBI 10
Ma ZAOMING 10
FINANCIAL ANXIETY ON INTERNATIONAL STUDENTS IN HIGHER EDUCATION: A COMPARATIVE ANALYSIS BETWEEN INTERNATIONAL STUDENTS IN UNITED STATES OF AMERICA AND CHINA 11
Ma ZAOMING 11
Frank Okai LARBI 11
Zheng FANG 11
Görkem DENIZ 11
2. Oturum/2nd Session: İşletme-Finans-İktisat 12
TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK SİGORTASINDAN YARARLANMA SÜRELERİNİN SAĞKALIM ANALİZİ İLE MODELLENMESİ 13
Arş. Gör. Dr. K. Burak Baykal 13
Prof. Dr. Şahamet Bülbül 13
İSLAMİ FİNANS OKURYAZARLIĞINA FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI 15
Öğr. Muzaffer BARMAN 15
BWM TABANLI TOPSIS YÖNTEMİYLE AMERİKA'DAKİ HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL VE OPERASYONEL PERFORMANSLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 16
Doç. Dr. Faruk DAYI 16
Öğr. Gör. Ali ÇİLESİZ 16
YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ve AB ÜLKELERİ PANEL VERİ ANALİZİ 17
Öğr. Gör. Dr. Pınar ÇOMUK 17
KRİPTO PARA ALIRKEN DİKKAT EDİLEN KRİTERLERİN ÖNEM DERECELERİNİN ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ İLE TESPİTİ 18
Aleyna KOCAOĞLU 18
Prof. Dr. Alper AYTEKİN 18
CİNSİYETE GÖRE ORTALAMA İLK EVLENME YAŞININ YÜKSELMESİNİ ETKİLEYEN SOSYOEKONOMİK FAKTÖRLER: LOJİSTİK PANEL REGRESYON ANALİZİ 19
Dr. Öğr. Üyesi Özlem DÜNDAR 19
HİZMET SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN BİR İŞLETMEDE EN UYGUN TESLİM ŞEKLİNİN ANALİZİ 21
Dr. Muhammet Enes AKPINAR 21
BİTCOİN FİYAT DİNAMİKLERİNİN BELİRLEYİCİLERİ 22
Doç. Dr. Atilla GÖKÇE 22
DOĞRUSAL OLMAYAN ZAMAN SERİLERİNDE BİRİM KÖK TESTLERİ: KSS ve KRUSE TESTLERİ 23
Arş. Gör. Gülçin KENDİRKIRAN 23
Doç. Dr. Atilla GÖKÇE 23
ÇİN'İN BİR KUŞAK BİR YOL PROJESİ VE TÜRKİYE'YE MUHTEMEL ETKİLERİ 24
Arş. Gör. Batuhan KARABİBER 24
SAT VE GERİ KİRALAMA İŞLEMLERİNİN TDHP, TMS-TFRS VE BOBİ FRS KAPSAMINDA İNCELENMESİ 25

Hakkı KIYMIK 25
3. OTURUM/SESSION 26
TÜRK SOSYAL SİGORTALAR SİSTEMİNDE ÖLÜM GELİRİ / AYLIĞI BAĞLANMASINDA HAK SAHİBİ OLMA ŞARTLARI VE BU ŞARTLARIN DİĞER VERİLER KAPSAMINDA REVİZE EDİLMESİNE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME 27
Doktora Öğrencisi Neşe ÖNDER YAŞAR 27
Prof. Dr. Muhammet KARATAŞ 27
TÜRKİYE VE ALMANYA'DA FAHRİ DOKTORA UNVANI İLE İLGİLİ USULLERİN KARŞILAŞTIRILMASI 28
Prof. Dr. Muhammet KOÇAK 28
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE BLOK ZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN KULLANIMI 29
Dr. Öğretim Üyesi Zümrüt Hatun DEMİREL 29
4. OTURUM/4TH SESSION 30
ESKİÇAĞ VE GÜNÜMÜZ DÜNYASINDA BİLGİNİN ALGILANIŞI 32
Doç. Dr. Ercüment YILDIRIM 32
AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA VE TÜRK HUKUKUNDA ÜRÜN GÜVENLİĞİ 34
Prof. Dr. Ebru CEYLAN 34
GELENEKSEL TARİHİ ÇEVRELERDE KÜLTÜR TURİZMİ; KULA (KATAKEKAUMENE -YANIK DİYAR) KENTSEL SİT ALANI 35
Doç. Dr. Özlem ATALAN 35
ENDÜSTRİ ÇALIŞANLARININ İŞ'E İLİŞKİN YAŞAM KALİTE ALGILARININ İŞ TATMİNLERİNE ETKİSİ 36
Dr. Öğr. Üyesi Hüriyet BİLGE 36
Arş. Gör. Mehmet BİLGE 36
TEKNOLOJİ VE KÜLTÜR 37
Öğr. Gör. Dr. Cemal ÇELİK 37
Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM 37
6. OTURUM/6TH SESSION: MALİYE – FİNANS 38
MÜKELLEF HAKLARININ ORTAYA ÇIKMASINDA ETKİLİ OLAN TARİHİ GELİŞMELER 39
Abdullah Kaplan 39
Ramazan Armağan 39
Ayşe Armağan 39
TÜRKİYE'DE COVİD-19 DÖNEMİNDE UYGULANAN PARA VE MALİYE POLİTİKALARININ BİR SONUCU OLARAK KREDİ BÜYÜMESİ SORUNU 40
Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ 40
Prof. Dr. Cengiz AYTUN 40
Arş. Gör. İsminaz ÇINAR ŞAHİN 40
TÜRKİYE'DE EKONOMİ REFORM PAKETİ KAPSAMINDA DİJİTAL VERGİ DAİRESİ VE DİJİTAL VERGİ ASİSTANI SİSTEMİNİN KURULMASI 42
Doktora Öğrencisi Merve Tuba RÜZGAR 42
SERBEST KUR REJİMİNDE TÜRKİYE'DE PARA VE MALİYE POLİTİKALARININ ETKİNLİĞİ 43
Atilla Ahmet UĞUR 43
Erhan AKARDENİZ 43
TÜRK EXİMBANK KAYNAKLI İHRACAT KREDİLERİNDE MEYDANA GELEN BÜYÜMENİN İHRACATA KATKISI; TÜRKİYE ÖRNEĞİ 44
Dr. Öğretim Üyesi Hatice Nur GERMİR 44
TÜRKİYE'DE DİJİTAL EKONOMİNİN VERGİLENDİRİLMESİ VE SORUNLARI 45
Ayşe ARMAĞAN 45
Merve Tuba RÜZGAR 45
Ramazan ARMAĞAN 45
ÇEVRESEL DIŞSALLIKLARIN ÇÖZÜMÜNDE KAMU MÜDAHALESİ: PARİS ANLAŞMASI ÖRNEĞİ 46
Doç. Dr. Serkan CURA 46
Öğr. Gör. Hilal CURA 46
DAVRANİŞSAL IKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN TÜKETİCİLERİN YEŞİL TÜKETİM DAVRANİŞLARİNİN BELİRLENMESİ 47
Doç. Dr. Neslihan KOÇ 47

Dr. Öğr. Üyesi Kübra Müge ÇAKARÖZ 47
Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ 47
7. OTURUM/7TH SESSION: İKTİSAT – FİNANS 49
BİNGÖL İLİ GENELİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN MUHASEBE VE FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 50
Arş. Gör. Dr. Ayhan YATBAZ 50
Muzaffer BARMAN 50
ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ HISSE SENEDI PIYASALARI ÜZERINE ETKILERINI ELE ALAN ÇALIŞMALARIN BIBLIYOMETRIK ANALIZI 51
Araş. Gör. Musa OVALI 51
KÜRESEL DOĞAN İŞLETMELERİN ERKEN ULUSLARARASILAŞMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER 52
Serdar YILMAZ 52
Doç. Dr. İsmail METİN 52
STRATEJİK YÖNETİM MUHASEBESİ ARAÇLARININ, BÜTÇELEME ARAÇLARININ, FAALİYET ARAÇLARININ VE PERFORMANS DEĞERLENDİRME ARAÇLARININ HASTANELERDE KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 54
Özlem ÖZER 54
Cuma ERCAN 54
BİST'DA BORÇ ÖDEME GÜCÜ ORANLARI VE KARLILIK İLİŞKİSİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE ARAŞTIRILMASINA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA 55
Dr. Öğr. Üyesi Tayfun Deniz KUĞU 55
YAPAY ZEKANIN TARIM VE HAYVANCILIĞA ETKİSİ 56
Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan KIVRAK 56
YAPAY ZEKA ALANINDAKİ GELİŞMELERİN VERGİ UYGULAMALARINA YANSIMASI 57
Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN 57
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARMAĞAN 57
Büşra ASLAN 57
8. OTURUM/8TH SESSION: EĞİTİM BİLİMLERİ 58
OECD ÜLKELERİNİN EĞİTİMSEL ETKİNLİKLERİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ 59
Dr. Semih ÇAYAK 59
Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ 59
LİSELERDE MATEMATİK VE GEOMETRİ DERSLERİNİN AYRILMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 60
Kadriye YİĞİT 60
Gülay BEDİR 60
İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMEN EGOSUNA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 61
Hüda KUTLU 61
Doç. Dr. Gülay BEDİR 61
BARTIN ÜNİVERSİTESİ YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN CEP TELEFONU SEÇİMİNİN ANALİTİK HİYERARŞİK SÜREÇ VE BULANIK ANALİTİK HİYERARŞİK SÜREÇ YÖNTEMLERİ KULLANILARAK BELİRLENMESİ 62
Prof. Dr. Alper Aytekin 62
Arş. Gör. Fatma Akgün 62
Arş. Gör. Hakan Aydoğan 62
ÖĞRETMENLERİN ALGILADIKLARI ÖRGÜTSEL DESTEK Düzeyi İLE MESLEKİ BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ 63
Zehra Selin ZORLU 63
Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ 63
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL ADALET ALGILARI İLE MOTİVASYON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 64
Nefise DOĞAN 64
Hasan Erkan ATALMIŞ 64

EURYDICE RESMİ WEB SAYFASINDA YER ALAN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ OLMAYAN ÜLKELERİN YETİŞKİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ POLİTİKALARI 65
Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK 65
YL Öğrencisi Damla BARLAS 65
YL Öğrencisi Muhammed KARABIYIK 65
TÜRKİYE' DE DYNED BİLGİSAYAR DESTEKLİ YABANCI DİL PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ 66
Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK 66
YL Öğrencisi Muhammed KARABIYIK 66
YL Öğrencisi Damla BARLAS 66
ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ İLE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 67
Emrah KOŞUM 67
Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ 67
YABANCI DİL EĞİTİMİNDE DÖRT TEMEL DİL BECERİSİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK KULLANILABİLECEK WEB 2.0 ARAÇLARI 68
Arş. Gör. Merve ÇILDIR 68
EURYDICE RAPORLARINDA AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ OLAN ÜLKELERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM POLİTİKALARI 69
Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK 69
YL Öğrencisi İrem YÜKSEL 69
ÖĞRETMENLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE SÜREKLİ ÖFKE VE ÖFKE İFADE TARZ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 70
Erhan BEKTAŞ 70
Erkan Hasan ATALMIŞ 70

OPENING SESSION: GUEST EDITORS OF HIGH-LEVEL SCIENTIFIC JOURNALS

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	29.10.2020	**Opening Session** **Guest Editors of High-Level Scientific Journals**
Saat/Time	10.30	
Salon/Platform	Online/Microsoft Teams Salon 1/Hall 1	
Moderator	Prof. Dr. Silvius STANCIU/Assoc. Prof. Dr. Deniz ZUNGUN	
Teams Code	**sxz24hk**	

Best Practices Regarding a Scientific Article's Writing Style

Prof. Emeritus Vasile DINU, PhD.
Bucharest University of Economic Studies, Romania
Member of The Academy of Romanian Scientists
Editor in Chief of Amfiteatru Economic Journal

Gina Raluca Guse
Bucharest University of Economic Studies, Romania

Choosing the Right Journal for Good Papers

Prof. Maria GAVRILESCU
The Editor of Environmental Engineering and Management Journal- The Editor of Procedia – Environmental Science, Engineering and Management Journal

1. OTURUM/1ST SESSION

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	29.10.2020	**1. Oturum/1st Session**
Saat/Time	11.30	
Salon/Platform	Online/Microsoft Teams Salon 1/Hall 1	
Moderator	Assoc. Prof. Dr. Deniz ZUNGUN	
Teams Code	**ko8i53p**	

Study In Romania. An Analysis of Romanian Universities	Prof. Silvius Stanciu "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania
Strategic Analysis Model. Porter's 5 Forces Model: Case Study	Lucian Gabriel Maxim Transilvania University of Braşov, Romania
Financial Management and Corporate Social Responsibility of Companies	Teodora-Valentina Lica Transilvania University of Braşov, Romania
An About Using Vectors in Mathematical Modelling in Economy	Prof. Dr. Urdaletova Anarkul BURGANAKOVNA Kyrgyz Turkish Manas University Prof. Dr. Kydyralıev Syrgak KAPAROVICH American University of Central Asia Assist. Prof. Dr. Burova Elena SERGEEVNA American University of Central Asia
China's Educational Financial Aid to Africa through the Lens of South-South Cooperation and China's Soft Power	Dr. Frank Okai LARBI South China Normal University Prof. Dr. Ma Zaoming South China Normal University
Financial Anxiety on International Students in Higher Education: A Comparative analysis between international students in United States of America and China	Prof. Dr. Ma Zaoming South China Normal University Dr. Frank Okai Larbi South China Normal University Prof. Dr. Zheng Fang South China Normal University Gorkem DENIZ, MSc. Istanbul Aydin University
Business Innovation Opportunities and their Impact in the Agri-Food Sector in Portugal	Prof. Teresa PAIVA CPIRN-IPG- Center of Potential and Innovation of Natural Resources, Polytechnic Institute of Guarda, Portugal; NECE - Research Center in Business Sciences, Portugal; CI&DEI – Center for Studies in Education and Innovation, Portugal;
Public Sector Digitalization. Evidence from Romania	Silviu Bacalum Prof. Florina Oana Virlanuta Prof. Silvius Stanciu "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania
New Challenges for Adaptive Management in COVID19 Pandemic Contest	Catalin Andrei Mihailescu Prof. Florina Oana Virlanuta Assoc. Prof. Sofia David "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania

STRATEGIC ANALYSIS MODEL. PORTER'S 5 FORCES MODEL: CASE STUDY

Lucian Gabriel Maxim[1]

Abstract

The research is an analysis of strategic management for a company in the field of retail in Romania using the model of the 5 forces of Porter. The biggest threats in the Romanian retail market come from the area of the existing competition but also of the new entrants, the company facing real problems due to this, being obliged to identify new spaces on this market. In the case of the company that is the subject of this case study, this is obvious, given the fact that the Romanian market has been invaded in the last 10 years by companies with foreign private capital. Thus, the company makes great efforts to be able to withstand a competitive market of such a nature, this being possible only by developing new approaches. In this context, the main purpose of the research is to determine the strategic mistakes of Romanian retail companies. In order to achieve the objective, the research is trying to answer the question: Is strategic management the cause for which Romanian retail companies fail? The importance of the research is given by the fact that the retail sector is the main component of GDP in Romania, in 2020 it has or gross growth of 2.2% compared to 2019.

Keywords **:**Retail market, strategic management, performance.

Jel Codes **:**L21, L81.

[1]Transilvania University of Brașov, Romania, e-mail adress: lucian.maximbv@gmail.com

FINANCIAL MANAGEMENT AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF COMPANIES

Teodora-Valentina Lica[1]

Abstract

This paper aims to show how corporate social responsibility has gained importance in the world of economic societies. Case study: Romania. To this end, we will test the relationship between corporate social responsibility (CSR) and financial performance using the return on assets indicator (ROA). The article will focus on the analysis of the policies and projects listed on the web pages of the active companies listed at the Bucharest Stock Exchange (BVB) and that have been involved in corporate social responsibility activities during 2017, 2018 and 2019.

Keywords **:** corporate social responsibility, return on assets, financial performance

Jel Codes **:** M14; G40; L25.

[1] Transilvania University of Brașov, Romania, e-mail adress: teodora.lica@hotmail.com

AN ABOUT USING VECTORS IN MATHEMATICAL MODELING IN ECONOMY

Urdaletova Anarkul Burganakovna [1]
Kydyraliev Syrgak Kaparovich [2]
Burova Elena Sergeevna [3]

Abstract
A significant part of not only ordinary citizens, but also scientists perceive mathematics as an extremely abstract science that has nothing to do with the surrounding reality. In our opinion, a significant contribution to the creation of this false idea is made by mathematicians themselves, who pay little attention to demonstrating the possibilities of using mathematical tools for understanding the world. This paper provides examples of the use of vectors for the analysis of economic situations. The main attention in the work is paid to the coordinate representation of the vectors.
Keywords : Vectors, Analytical geometry, Coordinates, Dot product, revenue, Procurement management, Use of mathematical tools.

EKONOMİDE MATEMATİKSEL MODELLEMEDE VEKTÖR KULLANIMI ÜZERİNE

Urdaletova Anarkul Burganakovna [4]
Kydyraliev Syrgak Kaparovich [5]
Burova Elena Sergeevna [6]

Özet
Sadece sıradan vatandaşların değil, bilim adamlarının da önemli bir kısmı matematiği çevreleyen gerçeklikle hiçbir ilgisi olmayan son derece soyut bir bilim olarak algılamaktadır. Bize göre, dünyayı anlamak için matematiksel araçları kullanma olanaklarını göstermeye çok az dikkat eden matematikçilerin kendileri bu yanlış fikrin yaratılmasına önemli bir katkıda bulunuyorlar. Bu makalede, ekonomik durumları analiz etmek için vektörlerin kullanımına ilişkin örnekler sunulmaktadır. Çalışmadaki ana dikkat, vektörlerin koordinat temsiline verilir.
Anahtar Kelimeler: Vektörler, analitik geometri, koordinatlar, iç (skaler) çarpım, gelir, tedarik yönetimi, matematiksel araçların kullanımı
Jel Kodları: C02, C60.

[1] Kyrgyz-Turkish Manas University, urdaletova.anarkul@gmail.com
[2] American University of Central Asia, kydyraliev_s@auca.kg
[3] American University of Central Asia, burova_e@auca.kg
[4] Kyrgyz-Turkish Manas University, urdaletova.anarkul@gmail.com
[5] American University of Central Asia, kydyraliev_s@auca.kg
[6] American University of Central Asia, burova_e@auca.kg

CHINA'S EDUCATIONAL FINANCIAL AID TO AFRICA THROUGH THE LENS OF SOUTH-SOUTH COOPERATION AND CHINA'S SOFT POWER

Frank Okai LARBI[1]

Ma ZAOMING[2]

Abstract

China's contribution to African economic and infrastructural development through financial aid and trade is well known and noticeable. China's involvement in African development is increasing tremendously in the last decade. However, Chinese educational financial aid to Africa has been given less attention in the literatures. Therefore, this study has analyzed the kinds, benefits, motivations and rationale influx of Chinese educational financial aid to Africa through the lens of south-south cooperation and Chinese soft power in Africa. This study reviews Chinese educational financial aid documents by the government, and the Chinese foreign affairs and education ministries' websites, published articles in this field, and documents and websites of some of the African countries and international data on educational aids. The study found that the proliferation of Chinese government scholarship to African students, building of educational infrastructures, capacity training for professionals in Africa, and other educational aid explained in this study are sparked by the Chinese ideology behind the south-south cooperation and mutual benefits. The study concludes by making some recommendations to enhance the educational cooperation between China and Africa, and China's financial aid transparency system to enhance its efficiency.

Keywords: financial aid, south-south cooperation, soft power, China and Africa

[1] School of Education, South China Normal University, Guangzhou, China.

[2] Research Center for Hong Kong &Macau Youth Education, South China Normal University, Guangzhou, China.

FINANCIAL ANXIETY ON INTERNATIONAL STUDENTS IN HIGHER EDUCATION: A COMPARATIVE ANALYSIS BETWEEN INTERNATIONAL STUDENTS IN UNITED STATES OF AMERICA AND CHINA

Ma ZAOMING[1]

Frank Okai LARBI[2]

Zheng FANG[3]

Görkem DENIZ[4]

Abstract

Financial anxiety is one of the most stress-causing factors, which destabilizes students' academic activities and performance. This study is purposed to investigate whether there exists any financial anxiety on international students in higher education institutions by comparing students in USA and Mainland China. The study employed a random effect ordered probit model, which utilized a sample size of 3,953 international students during the academic years 2017 – 2019. Findings show that there exists low significant rate of financial anxiety among international students in the United States while foreign students in China experienced a high significant financial anxiety as far as academic life is concerned. Additionally, robustness check using marginal effects in probit shows a positive life satisfaction toward financial behaviour after study period in the USA while a negative life satisfaction toward financial behaviour exist in the Mainland China. Nevertheless, the paper puts forward key recommendations to help address this phenomenon and strengthen relationship between international students and administrators of higher education institutions in both countries.

Keywords: USA, China, Financial Anxiety, International Students, Probit Model

[1] Research Center for Hong Kong &Macau Youth Education, South China Normal University, Guangzhou, China.

[2] School of Education, South China Normal University, Guangzhou, China.

[3] School of Education, South China Normal University, Guangzhou, China.

[4] The Institute of Social Sciences, Istanbul Aydın University, Istanbul, Turkey

2. OTURUM/2ND SESSİON: İŞLETME-FİNANS-İKTİSAT

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	29.10.2020	**2. Oturum/2nd Session İşletme-Finans-İktisat**
Saat/Time	14.00	
Salon/Platform	Online/Microsoft Teams	
Moderator	Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ	
Teams Code	**z6a3ztv**	

Bildiri No. 1185: Türkiye'de İşsizlik Sigortasından Yararlanma Sürelerinin Sağkalım Analizi İle Modellenmesi	Arş. Gör. Dr. Kemal Burak BAYKAL Prof. Dr. Şahamet BÜLBÜL Marmara Üniversitesi
Bildiri No. 1238: İslami Finans Okuryazarlığına Farklı Bir Bakış Açısı	Öğretmen Muzaffer BARMAN Milli Eğitim Bakanlığı
Bildiri No. 1293: BWM Tabanlı TOPSIS Yöntemiyle Amerika'daki Havayolu Şirketlerinin Finansal Ve Operasyonel Performanslarının Karşılaştırılması	Doç. Dr. Faruk DAYI Öğr. Gör. Ali ÇİLESİZ Kastamonu Üniversitesi
Bildiri No. 1217: Yenilenebilir Enerji Ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Ve AB Ülkeleri Panel Veri Analizi	Öğr. Gör. Dr. Pınar ÇOMUK Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1259: Kripto Para Alırken Dikkat Edilen Kriterlerin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Prosesi İle Tespiti	Prof. Dr. Alper AYTEKİN Lisansüstü Öğrencisi Aleyna KOCAOĞLU Bartın Üniversitesi
Bildiri No. 1394: Cinsiyete Göre Ortalama İlk Evlenme Yaşının Yükselmesini Etkileyen Sosyoekonomik Faktörler: Lojistik Panel Regresyon Analizi	Dr. Öğr. Üyesi Özlem DÜNDAR Hitit Üniversitesi
Bildiri No. 1271: Hizmet Sektöründe Faaliyet Gösteren Bir İşletmede En Uygun Teslim Şeklinin Analizi	Arş. Gör. Dr. Muhammet Enes AKPINAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1274: Bitcoin Fiyat Dinamiklerinin Belirleyicileri	Doç. Dr. Atilla Gökçe Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Bildiri No. 1279: Doğrusal Olmayan Zaman Serilerinde Birim Kök Testleri: KSS Ve Kruse Testleri	Arş. Gör. Gülçin KENDİRKIRAN Doç. Dr. Atilla Gökçe Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Bildiri No. 1291: Çin'in Bir Kuşak Bir Yol Projesi Ve Türkiye'ye Muhtemel Etkileri	Arş. Gör. Batuhan KARABİBER İstanbul Aydın Üniversitesi
Bildiri No. 1362: Sat ve Geri Kirala İşlemlerinin THDP, TMS-TFRS ve BOBİ FRS Kapsamında İncelenmesi	Bilim Uzmanı Hakkı KIYMIK Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK SİGORTASINDAN YARARLANMA SÜRELERİNİN SAĞKALIM ANALİZİ İLE MODELLENMESİ

Arş. Gör. Dr. K. Burak Baykal[1]
Prof. Dr. Şahamet Bülbül[2]

Özet

İşsizlik, günümüzde tüm ülkelerin karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan biridir. Üretimde makineleşme, gelişen teknoloji, hızla artan nüfus, göçler, küreselleşme, ekonomik krizler gibi sebepler işsizliğe neden olan başlıca faktörler olarak sıralanabilir. İşsizliğin bireylerin ve toplumların sosyo-ekonomik yaşamlarına olumsuz etkisi olmaktadır. İşsizlik sigortası, işsiz kalan kişilere belirli bir süre ve belirli bir miktar gelir desteği sağlanarak işsizliğin olumsuz etkilerini azaltmak için kullanılan bir pasif istihdam politikasıdır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de işsizlik sigortasından yararlanma sürelerinin Kaplan-Meier sağkalım yöntemi ile modellenerek işsiz kalma süresini ve işsizlik süresini etkileyen değişkenleri incelemektir. Bu amaçla, Türkiye İş Kurumu'ndan alınan ve işsizlik sigortası almaya hak kazanmış 876.743 kişiye ait veriler kullanılmıştır. Cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, medeni durum, brüt gelir, prim ödenen gün sayısı, İŞKUR kurslarına katılım değişkenlerinin kullanıldığı çalışmada, Kaplan-Meier yöntemi ile ortalama yaşam süreleri bulunmuş, sağkalım eğrileri yardımıyla her bir değişken için işsizlik sigortasından yararlanma süreleri karşılaştırılmıştır. Tüm değişkenlerin düzeylerinin işsiz kalma süreleri arasındaki farklar, log-rank testi sonuçlarına göre, istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler **:** Sağkalım Analizi, İşsizlik Süresi, İşsizlik Sigortası

Jel Kodları **:** C14, C41, J64 , J65

MODELLING UNEMPLOYMENT BENEFITS DURATIONS USING SURVIVAL ANALYSIS IN TURKEY

Res. Asst. Dr. K. Burak Baykal
Prof. Dr. Şahamet Bülbül

Abstract

Unemployment is one of the most important problems that nations are facing nowadays. The main reasons cousing unemployment could be listed as fabrication, developing technology, rapidly increasing population, migrations, globalization, economic crises. Unemployment has an negative impact on the socio-economic life of both individuals and societies. Unemployment insurance is a passive employment policy which aims to reduce the damaging effects of the unemployment by providing a certain amount of income for a certain period of time. This study aims to examine unemployment insurance benefits durations and the variables influencing this durations via Kaplan-Meier survival analysis techique. Data set which was provided by İŞKUR has 876.743 observations and 7 variables. These variables are gender, age, education level, marital status, gross income, number of days premium paid and course attendance. Unemploment benefits duration means were determined by using Kaplan-Meier method for all variables. Then, unemploment benefits durations were compared using survival curves. Finally, differences between unemployment benefits durations of variable levels were found statistically significant according to the log-rank tests results.

[1] Marmara Üniversitesi BSY, Aktüerya Bilimleri Bölümü, burak.baykal@marmara.edu.tr
[2] Fenerbahçe Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, sahamet.bulbul@fbu.edu.tr

Key Words **:** Survival Analysis, Unemployment Durations, Unemployment Insurance

Jel Codes **:** C14, C41, J64 , J65

İSLAMİ FİNANS OKURYAZARLIĞINA FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI

Öğr. Muzaffer BARMAN

Özet

Günümüzde sürekli değişim halinde olan politik ve ekonomik şartlar, yeni finansman ve yatırımlar konusunda alternatiflerin oluşmasını da birlikte getirmiştir. Küreselleşme, ticari faaliyetlerin artması, bilim ve teknolojinin gelişmesi, vergi vb. uygulamaların sonucu olarak yeni finansman enstürmanlarının geliştirilmesine neden olmuştur. Finansman alanında yaşanan bu hızlı gelişmeye bireylerin ve şirketlerin uyum sağlamasını zorlaştırmıştır. Bireylerin günlük yaşamlarını devam ettirmek, gelir-giderlerini yönetmek, tasarruflarını ne şekilde değerlendireceğini planlmak için finansal dünyada yaşanan gelişmelerden ve finansal ürünlerden haberdar olmaları gerekmektedir. Nitekim kredi kartı kullanmak, gelir-gider takibini yapmak, tasarruflarını yönetmek için finansal okuryazarlığa sahip olmak gerekir. İslami finans okuryazarlığı bireylerin İslami finans mantığını anlama, İslami finans sistemi hakkında bilgi sahibi olma ve karar verme yeteneği olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın amacı İslami finans okuryazarlığının geleneksel finansal okuryazarlıktan farklılıklarını belirtmek ve bireylerin İslami finansal okuryazarlığına sahip olmalarının ekonomik karar almadaki önemini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Finans okuryazarlığı, İslami finans okuryazarlığı

JEL Kodları: M41

BWM TABANLI TOPSIS YÖNTEMİYLE AMERİKA'DAKİ HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL VE OPERASYONEL PERFORMANSLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Faruk DAYI[1]
Öğr. Gör. Ali ÇİLESİZ[2]

Özet

Tüm dünyayı etkileyerek uluslararası hareketliliğin asgari düzeye inmesine neden olan Covid-19 salgınının sivil havacılık sektöründe de çeşitli finansal sorunlara neden olduğu görülmektedir. Salgının başlamasıyla yolcu sayısındaki azalış ve ülkelerin salgının yayılmasını önlemek ve azalmasını sağlamak için tam kapanmaları ile sivil havacılık sektöründe faaliyetler durma noktasına gelmiş, şirketler bu durumdan olumsuz yönde etkilenmiştir. Çalışmada havayolu şirketlerinin Covid-19 öncesi finansal performansları ve salgın hastalık döneminin karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Amerika kıtası merkezli olarak faaliyet gösteren en yüksek filoya sahip 10 havayolu şirketinin 2019 ve 2020 yılları verileri kullanılarak uygulama yapılmaktadır. Finansal ve teknik performansı değerlendirmek için 16 oran ve gösterge bağımsız denetimden geçmiş yıllık faaliyet raporlarından temin edilerek çalışmada kullanılmaktadır. Uygulamada ilk olarak değişkenlerin ağırlıklandırılması için kriter ağırlıklandırma yöntemlerinden BWM yöntemi ile kriter ağırlıklandırılması yapılmaktadır. Elde edilen kriter ağırlıkları TOPSIS yönteminde kullanılarak analiz tamamlanmaktadır. 2019 yılında Southwest Airlines ve Delta Airlines şirketleri ile 2020 yılında Southwest Airlines ve Spirit Airlines şirketlerinin en yüksek finansal performansı gösterdikleri bulgularına ulaşılmaktadır. Her iki dönem için de Gol Airlines ve Latam Airlines şirketlerinin en düşük finansal performansı gösterdikleri tespit edilmektedir.

Anahtar Kelimeler **:** Sivil Havacılık, Finansal Performans, BWM, TOPSIS.
Jel Kodları **:** G0, G2, C60.

[1]Kastamonu Üniversitesi, +90(366)2802126, fdayi@kastamonu.edu.tr
[2]Kastamonu Üniversitesi, +90(532)6661663, acilesiz@kastamonu.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE VE AB ÜLKELERİ PANEL VERİ ANALİZİ

Öğr. Gör. Dr. Pınar ÇOMUK[1]

ÖZET

Yıllar geçtikçe tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan enerji, dünya ülkelerini yenilenebilir enerji kaynakları bulmaya yönlendirmiştir. Küreselleşmeyle birlikte yenilenebilir enerji kaynakları gelişmiş veya gelişmekte olan ülkeler açısından büyük önem taşımaya başlamıştır. Yenilenebilir enerji aynı zamanda sürdürülebilir büyümenin de önemli bileşenleri arasında yer aldığı bilinmektedir. Bu bağlamda Türkiye ve AB ülkelerinde yenilenebilir enerji (birincil enerji kaynağı içindeki yüzdelik payı) ve Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla (GSYİH) oranları arasındaki ilişkinin varlığı 2009-2018 yıllarını kapsayan panel veri seti kullanılarak panel veri regresyon modeli ile analiz etmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Hausman testi analizinden elde edilen bulgular, panel veri analizinde kullanılan modellerden sabit etkiler modelinin kabul edilmesi gerektiğini göstermektedir. Panel veri analiz sonuçlarına göre bu çalışmada elde edilen sabit etkiler modelinde, farklı varyans, otokorelasyon ve birimler arası korelasyon olduğu sonuçları elde edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde yenilenebilir enerji değişkeninin ekonomik büyüme üzerinde pozitif bir ilişkisinin olduğu görülmektedir.
Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Ekonomik Büyüme, Panel Veri Analizi, Türkiye, AB Ülkeleri.
Jel Kodları: I20, F43, C33.

RELATIONSHIP BETWEEN RENEWABLE ENERGY AND ECONOMIC GROWTH: A PANEL DATA ANALYSIS OF TURKEY AND EU COUNTRIES

ABSTRACT

Energy, facing with danger of extinction over the years, has been leading countries to find renewable energy sources. With globalization, renewable energy sources started to be of great importance in terms of both developing and developed countries. It has been known that renewable energy is one of the most important elements of sustainable growth. In this context, the aim of this study is to analyze the existence of the relationship between renewable energy (percentage share in primary energy source) and gross domestic product rates in Turkey and European Union countries with panel data regression model by using panel data set including the years of 2009-2018. The findings obtained from Hausman test analysis indicate that it is necessary that fixed effects model from the models used in panel data analysis is accepted. According to the results of panel data analysis, it has been obtained to the results indicating that there are correlation between different variance, autocorrelation and interdivisional in the fixed effects model obtained from this study. When the findings obtained from study are examined, it has been seen that renewable energy variable has positive impact on economic growth.
Keywords: Renewable Energy, Economic Growth, Panel Data Analysis, Turkey, European Union Countries.
Jel Code: I20,F43, C33.

[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Kula MYO., pinar.eryigit@cbu.edu.tr

KRİPTO PARA ALIRKEN DİKKAT EDİLEN KRİTERLERİN ÖNEM DERECELERİNİN ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ İLE TESPİTİ

Aleyna KOCAOĞLU[1]
Prof. Dr. Alper AYTEKİN[2]

Özet

Kripto para piyasasında Haziran 2021 itibariyle 10.540 adet kripto para birimi mevcuttur ve her geçen gün yeni kripto para birimleri piyasaya girmektedir. Doğru kripto paraya yatırım yapmak her kripto para yatırımcısı için önemlidir. Bu nedenle bir kripto paraya yatırım yapmadan önce yatırımcılar nelere dikkat etmekte bunu tespit etmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç için Coin Ekibi/Geliştiriciler, White Paper, Destekleyen Kurum ve Kuruluşlar/Ortaklar, İşlem Gördüğü Borsa Sayısı, Teknik Analiz, Yatırım Potansiyelini Analiz Etmek ve İşlem Hızı faktörleri temel kriterler olarak seçilmiştir. Yıllarca coin piyasasında yatırım yapan yedi uzman ile anketler yapılmış ve bu anketler ise Analitik Hiyerarşi Prosesi ile analiz edilmiştir.

Yatırımcıların kripto para alırken %26,7 ile en çok kripto parayı Destekleyen Kurum ve Kuruluşlar/Ortaklar faktörüne dikkat ettiği, daha sonra %22,9 ile İşlem Gördüğü Borsa Sayısı faktörüne önem verdiği ve ardından %16,2 ile Teknik Analiz faktörünü dikkate aldığı belirlenmiştir. Analizler sonucunda %6,4 ile İşlem hızı ve %6,1 ile White Paper kriterlerine daha az önem verdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Kripto para, Analitik Hiyerarşi Süreci, Borsa, Yatırım Aracı.
Jel Kodları : C44, G10, E5, F65

[1]Bartın Üniversitesi, +905322235652, aytekin@bartin.edu.tr
[2]Bartın Üniversitesi, +905322235652, aytekin@bartin.edu.tr

CİNSİYETE GÖRE ORTALAMA İLK EVLENME YAŞININ YÜKSELMESİNİ ETKİLEYEN SOSYOEKONOMİK FAKTÖRLER: LOJİSTİK PANEL REGRESYON ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Özlem DÜNDAR[1]

Özet

Toplumsal yapı sürekli bir değişim içerisindedir. Bu değişimden aile kurumu birçok yönden etkilenmiştir. Kentleşme, modernleşme ve ekonomik faktörlerin etkisiyle geniş aile yapısından çekirdek aile yapısına geçiş olmuştur. Zamanla boşanmalarda artış yaşanmış ve evlilikler ertelenmeye başlamıştır. İlk evlenme yaşının yüksek olması ailenin toplumdaki işlevlerini (iş bölümü, ekonomik üretim ve tüketim faaliyeti, çocuk eğitimi, mülkiyetin yeniden dağıtımı, soyun devamı gibi) yerine getirmesini ertelemektedir. Buna karşılık erken yaşlardaki evliliklere kıyasla daha bilinçli evliliklerin gerçekleşmesine neden olarak boşanma oranlarında azalış oluşturabilmektedir. Bu nedenle ilk evliliğinin ertelenmesinin altında yatan nedenlerin araştırılması önem arz etmektedir. Bu çalışmada kadın ve erkeklerin ortalama ilk evlenme yaşındaki yükselişi etkileyen sosyoekonomik faktörler 2008-2019 dönemi (tüm değişkenlerin ortak veri setine göre dönem belirlenmiştir) için ikinci düzey İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına (İBBS2) göre lojistik panel regresyon analiziyle araştırılmıştır. Analizde kadınların ortalama ilk evlenme yaşlarının medyan değeri (veri normal dağılmadığından), erkeklerin ortalama ilk evlenme yaşlarının ortalama değeri (veri normal dağıldığından) belirlenmiştir. Kadınlar için 23.5, erkekler için 26.7 üzerindeki değerlere 1, diğer değerlere 0 verilerek nitel bağımlı değişken (lojistik panel regresyon analizine uygun olması için) oluşturulmuştur. Kadın ve erkekler için işsizlik oranı, genç işsizlik oranı, istihdam oranı, yüksekokul ve fakülte mezunlarının sayısı ile kişi başına gayri safi yurt içi hasıla bağımsız değişkenleri kullanılmıştır. Analizde kadın ve erkeklerin model sonucu anlamlı olduğu (Likelihood Ratio ve Wald testlerine göre) için yapılan Hausman testine göre kadın ve erkekler için Rassal Etkili Panel Lojistik Regresyon modeli geçerli olmuştur. Marjinal etkiler ve bahis oranları (odds ratio) hesaplanmıştır. Analiz sonucuna göre kadınların ortalama ilk evlenme yaşının artma olasılığına genç işsizlik oranı, kişi başına gayri safi yurt içi hasıla ve yüksek okul ve fakülte mezunları sayısının pozitif yönde etkisi bulunmaktayken, işsizlik ve istihdamın etkisi bulunmamaktadır. Erkeklerin ortalama ilk evlilik yaşının artma olasılığına kişi başına gayri safi yurt içi hasılanın pozitif yönde etkisi bulunmaktayken, işsizlik, genç işsizlik, istihdam, yüksekokul ve fakülte mezunları sayısının etkisi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyete Göre Ortalama İlk Evlenme Yaşı, Sosyoekonomik Faktörler, Logistik Panel Veri Analizi.
Jel Kodları: D90.

SOCIOECONOMIC FACTORS AFFECTING THE INCREASE OF AVERAGE FIRST MARRIAGE AGE ACCORDİNG TO GENDER: LOGISTIC PANEL REGRESSION ANALYSIS

Asst. Prof. Dr. Özlem DÜNDAR[2]

Abstract

The social structure is in constant change. The family institution has been affected by this change in many ways. With the effect of urbanization, modernization and economic factors there has been a transition from extended family structure to nuclear family structure. Over time there has been an increase in divorces and marriages have begun to be postponed. The high age at first marriage delays the fulfillment of the family's functions (such as division of labor, economic production and consumption activities, education of children, redistribution of property, continuation of lineage) in society. On the other hand it may cause a decrease in divorce rates by causing more conscious marriages compared to early marriages. In this case it is important to investigate the reasons underlying the postponement of the first marriage of individuals. In this study socioeconomic factors affecting the increase in the average age at first marriage for women and men were investigated by logistic panel regression analysis according to the second level Nomenclature of Units for Territorial Statistics (NUTS2) for the 2008-2019 period (the period was determined according to the common data set of all variables). In the analysis, the median value (since the data is not normally distributed) of women's average first marriage age and the mean value (since the data is normally distributed) of men's average first marriage age were determined. Qualitative dependent variable (to be suitable for logistic panel regression analysis) was formed by giving 1 to values above 23.5 for women and above 26.7 for men, and 0 to other values. The independent variables of unemployment rate, youth unemployment rate, employment rate, number of college and faculty graduates, gross domestic product per capita were used for women and men. Since the model results of men and women were significant (according to Likelihood Ratio and Wald tests) in the analysis, the Random Effect Panel Logistic Regression model was valid for men and women according to the Hausman test. Marginal effects and odds

[1]Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Tel No: 364 225 77 00, ozlemdundar@hitit.edu.tr.

[2] Hitit University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Labour Economics and Industrial Relations, Phone Number: 364 225 77 00, ozlemdundar@hitit.edu.tr.

ratios are calculated. According to the analysis result while youth unemployment rate, per capita gross domestic product, and the number of college and faculty graduates have a positive effect on the probability of increasing the average age at first marriage, unemployment and employment have no effect. While gross domestic product per capita has a positive effect on the probability of increasing the average age at first marriage for men, unemployment, youth unemployment, employment, number of college and faculty graduates have no effect.
Key Words: Average First Marriage Age According to Gender, Socioeconomic Factors, Logistic Panel Regression Analysis.
Jel Codes: D90.

HİZMET SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN BİR İŞLETMEDE EN UYGUN TESLİM ŞEKLİNİN ANALİZİ

Dr. Muhammet Enes AKPINAR[1]

Özet

Dış ticarette tedarikçiden üreticiye kadar ürünlerin sevk edilmesi aşamasında tedarik zinciri ağının en uygun şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Bu ağda en önemli bileşenlerden birisi hiç kuşkusuz lojistik ağının optimize edilmesidir. Lojistik içerisinde ise en uygun taşıma yönteminin belirlenmesi literatürde teslim şekilleri olarak tanımlanmaktadır. Bu teslim şekilleri birbirine göre farklı avantajlara ve dezavantajlara sahip olmasına rağmen, ilgili işletme kendisi için en uygun teslim şekline kendi inisiyatifiyle karar vermektedir. Bu teklif sürecinde taşıma işlemini gerçekleştiren işletmeler farklı teklifler sunmakta ve ilgili işletmeler de kendi kriterlerine göre en uygun olanına karar vermektedir. Karar aşamasında işletmeye ve karar vericiye bağlı olmakla birlikte birçok kriterin aynı anda dikkate alınması gereken durumlar olabilir. Bu ve benzeri durumlarda karar verme aşaması bir problem haline dönüşür. Bu probleme literatürde çok kriterli karar verme problemi denir. Bu çalışmada bir işletme için en uygun teslim şekline karar verme problemi ele alınmıştır. Ele alınan problemin çözümü için çok kriterli karar verme yöntemlerinden biri olan PROMETHEE yöntemi dikkate alınmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda çalışmanın sonucu yorumlanmış ve karar verici tarafından belirlenen en uygun alternatif teslim şekline karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler **:** Teslim şekli seçimi, PROMETHEE yöntem, Çok kriterli karar verme

Jel Kodları **:**M10

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi, 0236 201 22 13, enes.akpinar@cbu.edu.tr.

BİTCOİN FİYAT DİNAMİKLERİNİN BELİRLEYİCİLERİ

Doç. Dr. Atilla GÖKÇE[1]

Özet

Günümüzde, bilişim sistemlerindeki gelişmeleri kendine oldukça hızlı uyarlayan finans sektöründe, kripto para birimleri büyük ilgi görmektedir. İlk kripto para birimi ve en büyük işlem hacmine sahip Bitcoin, aralarında Microsoft'un da bulunduğu bazı büyük işletmeler tarafından kabul edilen alternatif bir ödeme yöntemi olarak artık kullanılabilmektedir. Bitcoin ve diğer kripto para birimlerinin sunduğu yenilikler ile başlangıcından bu yana alternatif yatırımlarla karşılaştırıldığında benzeri görülmemiş performansı, yüksek oynaklığı piyasa aktörlerinin, piyasa düzenleyicilerinin ve bilim dünyasının dikkatini çekmiştir. Bitcoin'in dinamik doğası ve hızlı fiyat dalgalanmaları nedeniyle, fiyatın arkasındaki itici güçlerin ekonometrik yöntemlerle incelenmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Daha açık olarak, aslında karmaşık yapıya sahip olan Bitcoin fiyat dinamiklerini, yeni değişkenlerle daha anlaşılabilir/yönetilebilir yapıda incelemek ve yeni ampirik kanıtlar sunmaktır. Bu amaçla yapılan ekonometrik analizde 06.01.2017-17.09.2021 dönemi 246 haftalık veri kullanılmıştır. Belirlenen değişkenler iktisadi ve finansal değişkenler ile kripto para teknolojileri ve internet aramalarını içermek üzere iki grupta incelenmiştir. Değişkenler Bitcoin fiyatı, Bitcoin işlem hacmi, Dow Jones sanayi endeksi, ABD 10 yıllık tahvil faiz oranı, petrol fiyatı, ons altın fiyatı, elektronik cüzdan kullanıcı sayıları, hash oranıdır. Değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı uzun dönemli ilişki bulunmuş ve Johansen eşbütünleşme analizi ile uzun dönem parametreleri tahmin edilmiştir.

Anahtar Kelimeler **:** Bitcoin, Kripto paralar, Fiyat Dinamikleri

Jel Kodları **:** C05, G15

DETERMINANTS OF BITCOIN PRICE DYNAMICS

Assoc. Prof. Atilla GÖKÇE[2]

Abstract

Nowaday, cryptocurrencies attract great attention in the financial sector, which very quickly adapts to developments in information systems to itself. Bitcoin that is the first cryptocurrency and have largest trading volume is now used as an alternative payment method accepted by some large businesses, including Microsoft. With the innovations offered by Bitcoin and other cryptocurrencies since the beginning of time, their unprecedented performances and the high volatility when comparison with alternative investments has attracted the attention of market actors, market makers, and the science world. Due to the dynamic nature and big price fluctuations of Bitcoin, the main purpose of this study is to examine the driving forces behind the price using econometric methods. More specifically, it is to examine Bitcoin price dynamics that have actually a complex structure via more understandable/controllable structure with new variables and to present new empirical evidence. For this purpose, 246 weeks of data for 06.01.2017-17.09.2021 over periods were used in the econometric analysis. The determined variables were examined in two groups, which including economic and financial variables, and cryptocurrency technologies and internet searches. Variables are Bitcoin price, Bitcoin trading volume, Dow Jones industrial index, US 10-year bond interest rate, oil price, ounce gold price, electronic purse users, hash rate. A statistically significant long-term relationship was found between the variables and long-term parameters were estimated by Johansen cointegration analysis.

Key Words **:** Bitcoin, Cryptocurrencies, Price Dynamics

Jel Codes **:** C05, G15

[1] Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ekonometri Bölümü, +903122161307, atilla.gokce@hbv.edu.tr

[2] Ankara Hacı Bayram Veli University, Department of Econometrics, +903122161307, atilla.gokce@hbv.edu.tr

DOĞRUSAL OLMAYAN ZAMAN SERİLERİNDE BİRİM KÖK TESTLERİ: KSS VE KRUSE TESTLERİ

Arş. Gör. Gülçin KENDİRKIRAN[1]
Doç. Dr. Atilla GÖKÇE[2]

Özet

Ekonometrik tahminlerde kullanılan yöntemlerin bir kısmı serilerin durağanlık özelliklerinin incelenmesini gerektirmektedir. Bu bakımdan, özellikle birim kök testlerinden David Dickey ve Wayne Fuller (1979, 1981), Peter Phillips ve Pierre Perron (1988), Denis Kwiatkowski, Peter Phillips, Peter Schmidt ve Yongcheol Shin (1992) ile Serena Ng ve Pierre Perron (2001) tarafından geliştirilen ve yaygın kullanıma sahip durağanlık sınamaları literatürde geniş yer tutmaktadır. Ancak serilerin doğrusal olmama özellikleri göz önünde bulundurulduğunda bahsedilen testlerin güçleri azalmaya başlamaktadır. Bunun üzerine literatürde serilerin doğrusal olmama özelliklerinin değerlendirildiği testler gelişmeye başlamaktadır. Çalışma kapsamında üstel düzgün geçişli otoregresif süreçler çevresinde yer alan birim kök testleri değerlendirilmektedir. Bu testlerden birisi Kapetanios, Shin ve Snell (2003), diğeri ise Kruse (2011) doğrusal olmayan birim kök testleridir. Testlerin birbirinden ayrıldığı nokta konum parametresinin modeldeki tanımıdır. Diğer taraftan her iki testin birim kökün olduğu yokluk hipotezi altında test istatistiklerinin asimptotik özellikleri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üstel Düzgün Geçişli Otoregresif Süreç, Doğrusal Olmayan Birim Kök Testi, KSS Doğrusal Olmayan Birim Kök Testi, Kruse Doğrusal Olmayan Birim Kök Testi

Jel Kodları: C01, C12, C22

UNIT ROOT TEST in the NONLINEAR TIME SERIES: KSS and KRUSE TESTS

Res. Asst. Gülçin KENDİRKIRAN[3]
Assoc. Prof. Atilla GÖKÇE[4]

Abstract

Some of methods used in econometric estimations require examining stationarity properties of the series. In this respect, widely used unit root tests, which is developed by David Dickey and Wayne Fuller (1979, 1981), Peter Phillips and Pierre Perron (1988), Denis Kwiatkowski, Peter Phillips, Peter Schmidt and Yongcheol Shin (1992), and Serena Ng and Pierre Perron (2001) have a large place in the literature. However, considering nonlinear properties of the series, the power of mentioned tests begins to decrease. Then, the tests, which are evaluated nonlinear properties of the series have started to develop in the literature. Unit root tests with exponential smooth transition autoregressive processes are evaluated in scope of this study. One of these tests is Kapetanios, Shin and Snell (2003), and the other is Kruse (2011) nonlinear unit root tests. The point of the tests differ from each other is definition of the location parameter in the model. On the other hand, in both tests, the asymptotic properties of the test statistics are presented by authors with unit root under the null hypothesis.

Key Words: Exponential Smooth Transition Autoregressive Process, Nonlinear Unit Root Test, KSS Nonlinear Unit Root Test, Kruse Nonlinear Unit Root Test
Jel Codes: C01, C12, C22

[1] Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, gulcin.kendirkiran@hbv.edu.tr
[2] Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, +903122161307, atilla.gokce@hbv.edu.tr
[3] Ankara Hacı Bayram Veli University, gulcin.kendirkiran@hbv.edu.tr
[4] Ankara Hacı Bayram Veli University, +903122161307, atilla.gokce@hbv.edu.tr

ÇİN'İN BİR KUŞAK BİR YOL PROJESİ VE TÜRKİYE'YE MUHTEMEL ETKİLERİ

Arş. Gör. Batuhan KARABİBER[1]

Özet

Çok eski çağlarda tarihi ipek yolu, geçtiği güergahlar üzerinde hem ticari faaliyeti artırıp ekonomik etkiler sağlamış hem de doğu-batı kültürünü birbiri ile kaynaştırmıştır. Fakat zaman içinde çeşitli sebeplerle önemini yitirmiştir. Dönemin Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Xi Jinping 2013 yılında Endonezya ziyaretinde "İpek Yolu Ekonomi Kuşağı" ardından Kazakistan ziyaretinde "21.Yüzyıl Deniz İpek Yolu Kuşağı" projesinden bahsetmiştir. Bu iki projenin ortaklaşa şekilde yapılmasıyla birlikte temel hedef Çin'i planlanan güzergahlar ile hem karayolu hem de denizyolu aracılığıyla Afrika, Avrupa, Asya'nın Orta, Doğu ve Batısı'na bağlamaktır. Diğer yandan planlanan güzergahlar üzerindeki ülkelerin ekonomileri ve refah seviyelerini de yükseltmeyi, rota üzerindeki ülkeler ile sürdürülebilir ticareti ve kalkınmayı amaçlayan proje kısacası tarihi ipek yolunu canlandırma projesidir. Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının arasında tıpkı bir köprü görevi gören Türkiye kritik jeopolitik konumu nedeniyle önemli bir konumdadır. Bu makalede Çin ve Türkiye'nin belirli ölçütler dahilinde mevcut ekonomik durumu, Çin ile Türkiye arasındaki dış ticaretin geçmişi, Türkiye ve Çin arasındaki ticarette karşılaştırmalı ürün analizleri, Çin'in Bir Kuşak Bir Yol Projesi, projenin güzergahları ve Türkiye'nin yeri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler **:** Bir Kuşak Bir Yol Projesi, Türkiye-Çin, İpek Yolu, Ürün Analizi.

Jel Kodları **:**F1.

CHINA'S ONE BELT AND ONE ROAD PROJECT AND EFFECTS TO TURKEY

Arş. Gör. Batuhan KARABİBER[2]

Abstract

In ancient times, the historical Silk Road both increased commercial activity on the routes it passed through, providing economic effects and merging the east-west culture with each other. However, over time, it has lost its importance for various reasons. Xi Jinping, President of the People's Republic of China at the time, talked about the "Silk Road Economic Belt" during his visit to Indonesia in 2013, and then the "21st Century Maritime Silk Road Belt" project in Kazakhstan. With these two projects jointly carried out, the main goal is to connect China to Africa, Europe, the Middle East and West of Asia, both by road and by sea, with the planned routes. On the other hand, the project aiming to increase the economies and welfare levels of the countries on the planned routes, to develop sustainable trade and development with the countries on the route, in short, is a project of reviving the historical Silk Road. Asia, who like a bridge between the European and African continents, Turkey has an important position because of critical geopolitical position. China and Turkey's current economic situation within the specific criteria in this article, the history of foreign trade between China and Turkey, comparative product analysis in trade between Turkey and China, China Road Project of a Generation One, routes and location of the project in Turkey will be discussed.

Key Words : One Belt One Road Project, Turkey-China, Product Analysis.

Jel Kodları :F1.

[1]İstanbul Aydın Üniversitesi, 4441428, batuhankarabiber@aydin.edu.tr (Batuhan Karabiber)

[2]İstanbul Aydın Üniversitesi, 4441428, batuhankarabiber@aydin.edu.tr (Batuhan Karabiber)

SAT VE GERİ KİRALAMA İŞLEMLERİNİN TDHP, TMS-TFRS VE BOBİ FRS KAPSAMINDA İNCELENMESİ

Hakkı KIYMIK[1]

Özet

İşletmeler finansman ihtiyaçlarını karşılamak için finansal kiralama yöntemine başvurabilirler. Finansal kiralama işlemlerinden biriside "Satış ve Geri Kiralama" işlemidir. Şirketlerin finansman sağlama yöntemi olarak kullandığı "sat ve geri kirala" işlemi, kiralayan kurumlarca kiracıya geri kiralanacağına ve sözleşme süresinin sonunda kiracı tarafından geri alınacağına ilişkin hüküm bulunması koşuluyla, şirketlere ait taşınır ve taşınmazların leasing firmasına satıldıktan sonra tekrar kiralanması işlemi olarak açıklanmaktadır. Bu işlemde kiralama süresi sonunda satılan taşınır ve taşınmazlar tekrar kiracıya devredilmektedir. Ülkemizde finansal kiralama işlemleri ve bu işlemlerine ilişkin çeşitli düzenlemeler mevcuttur. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre "ilk satış ve kira süresi sonundaki devirden doğan kazanç, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre "ilk satış, kiralama ve kira süresi sonundaki devir işlemleri", 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanuna göre "bütün kâğıtlara ilişkin damga vergisi ve kira süresi sonunda kiracıya devir işlemine ilişkin tapu harcı" istisna olarak tutulmuştur. Bunlara ek olarak BOBİ FRS 15. Bölümde ve TFRS 16'da kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması düzenlenmiştir. Bu çalışmada sat ve geri kirala işlemlerine ilişkin muhasebeleştirme işlemleri TDHP, TMS-TFRS ve BOBİ FRS açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve standartlar açısından oluşan farklara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sat ve Geri Kirala, TFRS 16, BOBİ FRS, Vergi İstisnası

Jel Sınıflandırması: M40, M41, M49

Abstract

Companies can apply finance lease tecnique for supplying financial need. One of the financial leasing type is sale and leaseback transactions. The "sale and leaseback" transaction which companies use as a financing method, is explained as the process of re-leasing the movables and immovables belonging to companies after they are sold to the leasing company, provided that there is a provision stating that they will be leased back to the lessee and taken back by the lessee at the end of the contract period. In this process, the movable and immovable properties transferred back to the lessee at the end of the lease period There are many finance lease transactions and various regulations of these transactions in our country. According to the Corporate Tax Law No. 5520, "the gain of transfer at the first sale and end of the rental period, "first sale, leasing and transfer transactions at the end of the rental period" according to the Value Added Tax Law No. 3065, and according to Financial Leasing, Factoring and Financing Companies Law" numbered 6361. 'stamp duty regarding to all official documents and title deed fee regarding to the transfer to the lessee at the end of the lease term are exempted. In addition these, accounting and reporting of lease transactions are regulated in BOBI FRS chapter 15 and TFRS 16. In this study, accounting of sale and leaseback transactions are comparatively examined in terms of TDHP, TMS-TMFRS and BOBİ FRS and the differences of standarts are mentioned.

Keywords: Sale and Leaseback, IFRS 16, BOBİ FRS, Tax Exemptions

Jel Classification: M40, M41, M49

[1] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 05454099836, hakkikiymik12@gmail.com

3. OTURUM/SESSION

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	29.10.2020	**3. Oturum/Session**
Saat/Time	14.00	
Salon	Online/Microsoft Teams	
Moderator	Kenan TOZAK	
Teams Code	**v50jae9**	
Bildiri No. 1272: Türk Sosyal Sigortalar Sisteminde Ölüm Geliri - Aylığı Bağlanmasında Hak Sahibi Olma Şartları Ve Bu Şartların Diğer Veriler Kapsamında Revize Edilmesine Yönelik Bir Değerlendirme		Lisansüstü Öğrencisi Neşe ÖNDER YAŞAR Prof. Dr. Muhammet KARATAŞ Akdeniz Üniversitesi
Bildiri No. 1276: Türkiye Ve Almanya'da Fahri Doktora Unvanı İle İlgili Usullerin Karşılaştırılması		Prof. Dr. Muhammet KOÇAK Gazi Üniversitesi
Bildiri No. 1297: İnsan Kaynakları Yönetiminde Blok Zincir Teknolojisinin Kullanımı		Dr. Öğr. Üyesi Zümrüt Hatun DEMİREL Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

TÜRK SOSYAL SİGORTALAR SİSTEMİNDE ÖLÜM GELİRİ / AYLIĞI BAĞLANMASINDA HAK SAHİBİ OLMA ŞARTLARI VE BU ŞARTLARIN DİĞER VERİLER KAPSAMINDA REVİZE EDİLMESİNE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Doktora Öğrencisi Neşe ÖNDER YAŞAR [1]
Prof. Dr. Muhammet KARATAŞ [2]

Özet
Türk Sosyal Sigortalar Sisteminde sigortalının ölümü halinde hak sahiplerine belirlenmiş şartların yerine getirilmesi halinde ölüm geliri/aylığı bağlanmaktadır. Hak sahipliğinin belirlenmesinde spesifik olarak kişilerin sosyo ekonomik durumları dikkate alınmamaktadır. Bu durum sigortalının ölümü halinde geride kalanları "muhtaçlık ve yoksulluk"'tan koruma gayesinin üstüne çıkmış özellikle ölen sigortalının eş ve kız çocuğunun ömrü boyunca gelir/aylık almasının önünü açmıştır. Bu durum devam eden birden fazla problemin kaynaklarından biri haline gelmiştir. Kadının çalışan sıfatıyla sosyal güvenlik sisteminde yer alması gerekirken "hak sahibi" sıfatıyla yer alabilmesi kadının toplumdaki ikincil konumunu pekiştirmektedir. Türkiye işgücü istatistikleri incelendiğinde kadın istihdamının düşük, kadın işsizliğinin yüksek olduğu görülmektedir. Aylığın kız çocukları için devamı, eşler için miktarının düşmemesi "çalışmıyor olma" şartını yerine getirmelerine bağlı olması aylık/gelir alanların çalışma hayatına girmemesine, girdiği durumlarda ise kayıtdışı çalışmasına sebep olmaktadır. Bu durum Türkiye'nin işgücü verilerine olumsuz yansıdığı gibi aktif sigortalı sayısının beklenen düzeye çıkmamasına ve pasif sigortalı sayısının artmasına neden olduğundan sosyal sigortalar sisteminin aktüeryal dengesi de olumsuz etkilenmektedir. Bu bakımdan çalışmada Türk Sosyal Sigortalar Sistemindeki hak sahipliği şartları incelenmiş ve Türk Sosyal Sigortalar Sistemi için bir değerlendirme yapılmış ve değişiklik önerisinde bulunulmuştur. Çalışma doküman analizi yöntemi ile oluşturulmuştur.
Anahtar Kelimeler **:** Sosyal Sigorta, Hak Sahipliği, Ölüm Gelir/Aylığı.
Jel Kodları **:** H75, H55, H11.

CONDITIONS OF BEING RIGHT HOLDER FOR SURVIVORS INSURANCE IN TURKISH SOCIAL SYSTEM AND AN ASSESMENT OF REVISING THESE CONDITIONS IN THE SCOPE OF OTHER DATAS

Abstract
In the Turkish Social Insurance System, in case of death of the insurance holder, the right holders are paid a survivors pension if the specified conditions are met. In determining the right holdership, the socio-economic status of the individuals is not taken into account. This situation exceeded the aim of protecting the survivors from "needy and poverty" in case of death of the insurance holder and in particular, it paved the way for the deceased insured's spouse and daughter to receive survivors pension for the lifetime. This has become one of the sources of multiple ongoing problems. The fact that women should take place in the social security system as an employee, but as a "right holder" reinforces the secondary position of women in society. The fact that women should take place in the social security system as an employee, but rather as a "right holder" reinforces their secondary position in the society. When Turkey's labor force statistics are analyzed, it is seen that female employment is low and female unemployment is high. The continuation of the pension for daughters and in order not to decrease the amount for spouses, depending on their fulfillment of the "not working" condition, causes those who receive survivors pensions not to enter working life, and to work informally in cases where they do. This situation has a negative impact on the labor force data of Turkey, as the number of active insured does not reach the expected level and the number of passive insured increases, thus affecting the actuarial balance of the social insurance system negatively. In this regard, in the study, the entitlement conditions in the Turkish Social Insurance System were examined and an evaluation has been made for the Turkish Social Insurance System and a change has been proposed. The study was created by document analysis method.
Key Words **:** Social Insurance, Right Holdership, Survivors Insurance.

[1]Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Politika ve Çalışma İlişkileri A.B.D., +90 242 310 46 46/1512 neseonder.uludag@gmail.com (Yazışma yapılacak yazar)
[2]Akdeniz Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri ABD. +90 242 310 1859, mkaratas@akdeniz.edu.tr

TÜRKİYE VE ALMANYA'DA FAHRİ DOKTORA UNVANI İLE İLGİLİ USULLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Prof. Dr. Muhammet KOÇAK[1]

Özet

Doktora unvanına sahip olmak uluslararası arenada elde edilen en önemli akademik derecelerden birisidir. Söz konusu unvana sahip olmak için her şeyden önemlisi bilime yenilik getiren bağımsız bir tez yazmak ve söz konusu araştırmayı bir jüri heyeti önünde sunmak gereklidir. Uzunca bir çalışma dönemi gerektiren bu sürecin sonunda elde edilen doktorluk unvanı, çalışılan konuyla ilgili artık üst düzeyde bir uzmanlığa sahip olmanın bir göstergesidir. Söz konusu unvanı elde eden bilim insanları sonradan yapacakları çalışmaların yayınlanması ve kabul görmesiyle Profesörlük unvanına kadar kariyerlerini geliştirebilmektedir.

Bunun yanı sıra, bir de üniversiteler tarafından bazı insanlara verilmekte olan "fahri doktorluk" unvanı söz konusudur. Her ikisinin de aynı adı taşıması bazen toplum nazarında bir bilgi karmaşasına neden olabilmektedir.

Akademik bir çalışma gerektirmeyen, hatta kimi durumlarda eğitim düzeyi bile dikkate alınmadan verilen bu unvanlar genellikle bilim, eğitim, kültür veya toplumla ilgili önemli katkılar sunan kişilere verilebilmektedir. Bunun yanı sıra özellikle siyasi amaç güderek verildiği gibi eleştirilere de maruz kalan kimi uygulamalar kamuoyuna yansımaktadır.

Bu düşüncelerden yola çıkarak bu çalışmada Türk ve Alman üniversitelerinde fahri doktora unvanlarının nasıl verildiği karşılaştırılacaktır. Bu çerçevede öncelikle fahri doktora nedir, niçin verilir gibi kuramsal bilgiler verildikten sonra örneklem olarak seçilen ve ilgili yönergeleri diğer üniversitelere göre nispeten daha detaylı olan Alman Humboldt Üniversitesi ile Türk-Alman Üniversitesindeki uygulamalar Doküman Analizi Yöntemine göre tanıtılacak, karşılaştırılacak ve bir sonuca varılacaktır.

Anahtar Kelimeler **:** Fahri doktora, Türk üniversiteleri, Alman üniversiteleri

Jel Kodları **:** A1.

[1]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, 0312 2028480, muhammetkocak@gazi.edu.tr

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE BLOK ZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN KULLANIMI

Dr. Öğretim Üyesi Zümrüt Hatun DEMİREL[1]

Özet

Blockchain, sağlık, tedarik zinciri, Nesnelerin İnterneti (IoT), finans, oylama sistemleri, mülk ve emlak yönetimi, e-devlet, yüksek öğrenim vb. dâhil olmak üzere çok sayıda sektör üzerinde önemli etki sunan devrim niteliğinde bir teknoloji olarak algılanmaktadır. Bu araştırmada blok zincir teknolojisinin insan kaynakları yönetiminde kullanımı ve blok zincir teknolojisinin insan kaynakları yönetiminde kullanımının sağlayacağı faydalar ve karşılaşılan zorlukların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak, mevcut insan kaynakları yönetimi tanımlandıktan sonra amaçları açıklanmıştır. Ardından blok zincir teknolojisi, teknik yapısı, tarihçesi ve ağ türleri anlatılmıştır. Daha sonra blok zincir sistemlerinin merkezileştirilmiş insan kaynakları yönetim sistemleri ile nasıl çalıştığını karşılaştıracağız. Nihayetinde bu çalışma blok zincir sistemlerinin insan kaynakları yönetimine nasıl değer katabileceğini ve uygulamada karşılaşılan sorunları özetlemekte ve sonuçlandırmaktadır. Çalışma, blok zincir teknolojisinin sağlayacağı faydaların gelecekteki araştırmalara gündem olması açısından ve blok zincir teknolojisinin insan kaynakları yönetimine uygulanmasında karşılaşılan zorlukları azaltmak için çalışan hem blok zinciri hem de İKY araştırmacıları için önemlidir.

Anahtar Kelimeler **:**İnsan Kaynakları Yönetimi, Blok Zincir Teknolojisi, Stratejik Yönetim.
Jel Kodları **:** M10, M12

THE USE OF BLOCK CHAIN TECHNOLOGY IN HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

Dr. Öğretim Üyesi Zümrüt Hatun DEMİREL[2]

Abtract

Blockchain, including healthcare, supply chain, Internet of Things (IoT), finance, voting systems, property and property management, e-government, higher education, etc. has a significant impact on many industries that is perceived as a revolutionary technology. In this research, it is aimed to examine the use of blockchain technology in human resources management and the benefits and challenges of the use of blockchain technology in human resources management. For this purpose, firstly, after the current human resources management has been defined, its objectives have been explained. Then, blockchain technology, technical structure, history and network types are explained. Next, we will compare how blockchain systems work with centralized human resource management systems. Ultimately, this study summarizes and concludes how blockchain systems can add value to human resource management and the problems encountered in practice. The study is important for both blockchain and HRM researchers working to reduce the difficulties encountered in applying blockchain technology to human resource management, as the benefits of blockchain technology are on the agenda for future research.

Keywords: Human Resources Management, Blockchain Technology, Strategic Management.
Jel Codes: M10, M12

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Şereflikoçhisar Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 5056687090, zumruthatun@gmail.com
[2]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Şereflikoçhisar Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 5056687090, zumruthatun@gmail.com

4. OTURUM/4TH SESSION

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	29.10.2020	**4. Oturum/4th Session**
Saat/Time	14.00	
Salon	Salon 1	
Moderator	Prof. Dr. Ebru CEYLAN	
Teams Code	**cwlaxlv**	
Bildiri No. 1189: Eski Çağ Ve Günümüz Dünyasında Bilginin Algılanması		Doç. Dr. Ercüment YILDIRIM Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1355: Avrupa Birliği Hukukunda ve Türk Hukukunda Ürün Güvenliği		Prof. Dr. Ebru CEYLAN İstanbul Aydın Üniversitesi
Bildiri No. 1344: Geleneksel Tarihi Çevrelerde Kültür Turizmi; Kula (Katakekaumene -Yanık Diyar) Kentsel Sit Alanı		Doç. Dr. Özlem ATALAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1232: Endüstri Çalışanlarının İş'e İlişkin Yaşam Kalite Algılarının İş Tatminlerine Etkisi		Doç. Dr. Hürriyet BİLGE Manisa Celal Bayar Üniversitesi Arş. Gör. Mehmet BİLGE Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Bildiri No. 1203: Teknoloji Ve Kültür		Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM Öğr. Gör. Dr. Cemal ÇELİK Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

ESKİÇAĞ VE GÜNÜMÜZ DÜNYASINDA BİLGİNİN ALGILANIŞI

Doç. Dr. Ercüment YILDIRIM[1]

Özet

Günümüzdeki insanların büyük çoğunluğu bilginin sadece bilimsel yollarla elde edilebileceğini kabul etmektedir. Bu çağın insanı bu kabullenişin insanlık tarihi boyunca devam ettiğini düşünse dahi gerçek bundan farklıdır. Bugün bilginin ne olduğu bile epistemoloji olarak isimlendirilen bilim dalının konusu iken eskiçağ tarihi insanları için bilgi, ilahi bir kökene sahiptir. Bu köken, eskiçağ tarihindeki hemen hemen her toplumda sahip olunan inanca göre biçimlendirilmiştir. Modern dünyanın insanları için bilgi ve inanç birbirinden farklı kavramlar iken eskiçağ insanları bilginin inancın ayrılmaz parçası olduğunu düşünüyorlardı. Bu noktada inancın temsilcilerine, inananların sorduğu ilk soru, bilginin kaynağının ne olduğu olmalıdır. Bu soruya verilecek yanıt "tanrılar" ise kaçınılmaz olarak ikinci soru gelecektir. Tanrılardan insana bilgi nasıl gelmiştir. Bu çalışma, bu ikinci soruya cevap bulan iki topluma ait mitoslardan yapılacak olan çıkarımlara odaklanmıştır.

Bu çalışma, eskiçağ ve günümüzdeki bilginin algılanışını kıyaslamayı temel amaç edinmemiştir. Buna rağmen binyıllar içerisinde oluşan bilginin algılanışı ile ilgili bazı farklılıkların açıklanması, çalışmanın anlaşılmasını kolaylaştıracaktır. Öncelikle belirtmek gerekir ki günümüzün bilimsel bilgisinin zamanla birikerek oluştuğu kabul edilmektedir. Eskiçağda ise tanrıların tüm bilgiye sahip olduğuna ve bu bilginin bir parçasını insanlarla paylaştığına inanılmaktaydı. Bir diğer deyişle, eskiçağ insanları keşfettiği veya öğrendiği yeni bir bilginin kaynağının tanrılar olduğunu düşünmekteydi. Eskiçağda bilginin kaynağı konusundaki bu inanış, bilginin temin edilme yollarının da farklılaşmasına neden olmuştur.

Günümüzde bilgi, akıl yolu ile deneye ve gözleme dayanmakta iken eskiçağ insanları bilginin tanrıların istencinin sonuçları olduğuna inanmaktaydı. Bu nedenle günümüz ve eskiçağ arasında bilgiye ulaşma yollarında da farklılıklar bulunmaktadır. Bugün bilginin, laboratuvarda keşfedildiği ya da kanıtlarla ispatlandığı bilmekte ve bu bilimsel yollar dışında bir açıklama kabul edilmemektedir. Eskiçağda ise bilgi sadece tanrılardan bildirilendir. Günümüzün bilim insanlarının eskiçağda tam bir karşılığı yoktur. Fakat şifacılar, kahinler ve ruhban sınıfı mensupları bilim insanlarının sorumluluğunu üstlenmişlerdir. Yani eskiçağda bilginin kaynağı tanrı olsa da sadece seçilmiş bazı insanlar bilgiye ulaşabilirdi. Bunlar tanrılardan aldıkları bilgiyi insanlara iletmekteydi.

Günümüzün keşfetme, eskiçağın iletme arasındaki farklılığı özellikle insan ve tabiata dair bilimlerde daha ön plana çıkmıştır. Günümüz bilim insanları, tabiatta bulunan dönüşümü keşfe çalışmaktadır. Eskiçağda ise tabiat, tanrıların yaratımlarını içinde barındırmakta ve insan, bu tabiatta ruhban sınıfı mensuplarının uyarılarını dikkate alıp uyum sağlayarak yaşamaktaydı. İnsanın tabiata uyum sağlamasında karşılaşılan en büyük sorun olan hastalıklar, tanrılar tarafından gönderilmekte ve iyileştirilmekteydi. Tanrısal bilginin bir parçasını oluşturan hastalıkların iyileştirilmesi, şifacıların elinden yine tanrıların yarattığı tabiat vasıtasıyla gerçekleşmekteydi.

Günümüz ve eskiçağ arasında bilginin edinilmesi noktasındaki en keskin ayrımın ise eskilik ve yenilik arasında olduğu görülmektedir. Günümüzde en yeni bilginin en geçerli bilgi olduğu düşünülürken eskiçağda bir bilgi, eskiliği oranında kıymet taşımaktadır. Bu durumun temelinde eskiçağdaki bilginin deneyime günümüz bilgisinin gelişime dayanması bulunmaktadır. Eskiçağ insanı için bilginin en doğru hali tanrılardan gönderildiği ilk halidir. Bundan dolayı bilgelik, tanrılardan gönderilen bilginin ilk haline ulaşmayı başarmaktır. Temel inanç, ilk gelen bilgi en doğru iken zamanla insanların bu doğru bilgiyi bozmuş olduğudur.

Bu çalışma, tanrılardan gelen en doğru kabul edilen ilk bilginin hangi vasıtalarla geldiğini eskiçağ tarihinin en önemli iki mitosu üzerinden açıklamayı amaçlamaktadır.

PERCEPTION OF KNOWLEDGE IN ANCIENT AND TODAY'S WORLD

Assoc. Prof. Dr. Ercüment YILDIRIM[2]

Abstract

In today's world, most people assume that knowledge can only be acquired through scientific methods. Although this assumption has been valid for most of the human history, the reality was much more different. While a scientific field, i.e. epistemology, aims at explaining the essence of knowledge today, knowledge came from a divine origin for ancient societies. This divine original was often characterized by the existing religious beliefs in a given society in the ancient ages. While knowledge and belief were different concepts for the modern day societies, ancient people thought that belief was an indispensable part of knowledge. At this point, the first question which believers asked the authorities of the belief was the source of knowledge. If this question is answered as "gods", another question will be inevitable: how was knowledge transferred from gods to people? The present study focuses on the conclusions drawn from mythoi belonging to these two societies who answered these two questions.

The present study does not aim to compare the understanding of knowledge in ancient and modern ages. Nevertheless, it is important to discuss different perceptions of knowledge in the last millennia for the purposes of the present study. It is

[1] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, neshali@gmail.com

[2] Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Faculty of Arts and Sciences, Department of History, neshali@gmail.com

widely acknowledged that today's scientific knowledge has been accumulating within the course of time. On the other hand, ancient people believed that gods possessed all the knowledge and only shared a limited part of their knowledge with people. In other words, any new knowledge which ancient people discovered or learned was attributed to gods. The belief in the source of knowledge in ancient times also paved the way for different methods in knowledge acquisition.

While knowledge is based on intelligence, experiment and observation, ancient people usually believed that it was a result of gods' own will. Therefore, the methods used to reach knowledge in today's world and ancient times greatly differed from each other. Today, knowledge is usually discovered in a scientific laboratory and proven by solid evidences, and explanations different from these scientific methods are not accepted as valid. However, knowledge was defined as what was taught by gods in ancient ages. Therefore, modern scientists do not bear any meaning for ancient societies, as healers and clergy undertook the task of modern scientists. It was assumed in ancient times that only certain people were able to reach the source of knowledge and transfer it to wider parts of the society.

The difference between today's discoveries and ancient transfer of knowledge has particularly come to the forefront in humanities and natural sciences. Today's scientists attempt to discover the cycle in the nature. However, in ancient times, the nature co-existed with godly creations and human beings were warned by the clergy about being in harmony with the elements of the nature. Diseases, which were one of the biggest problems in harmonization with the nature, were believed to be sent and treated by gods. As a result, treatment of a disease as a part of divine knowledge was performed by the nature created by gods through healers.

It can be seen that the greatest difference between modern and ancient times in terms of knowledge acquisition was the distinction between antiquity and innovation. While today's societies assume that the newest knowledge is the most valid, ancient societies believed that older knowledge was always more precious. This stems from the fact that knowledge was attributed to experience in ancient times, while today's knowledge is usually associated with scientific progress. For ancient people, true knowledge came in the form as sent by gods. Therefore, wisdom was defined as the ability to reach the primary form of knowledge as sent by gods. The fundamental belief was that the truest form of knowledge was distorted within time. The present study aims to analyze the process by which the true knowledge was sent by gods and discusses two most important ancient mythoi.

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA VE TÜRK HUKUKUNDA ÜRÜN GÜVENLİĞİ

Prof. Dr. Ebru CEYLAN[1]

Özet

Günümüzde Avrupa Birliğinde ve ülkemizde ürünlerin satılması için reklam tekniklerindeki gelişmeler tüketim toplumunun alışkanlıklarını etkilemiştir. Sanayileşme ve seri üretimdeki hızlı gelişmeler sonucunda hatalı ürünlerden doğan bedensel zararlarda ve eşyalarda zararlar ortaya çıkmıştır. Üreticinin ürettiği malların hatalı olması nedeniyle ürünü alan ve kullanan kişiler yanında üçüncü kişiler de zarar görebilir. Zayıf konumda olan tüketici olsun veya olmasın ürünü kullanan kişilerin hukuken korunması önemli bir sorun haline gelmiştir. İşte bu nedenle pek çok hukuk düzeninde üreticinin kusursuz sorumluluğuna yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Avrupa Birliği Konseyi 'nin 25 Temmuz 1985 tarihli Hatalı Ürün Nedeniyle Sorumlulukla İlgili Üye Devletlerin Kanuni ve İdari Düzenlemelerinin Uyumlaştırılması Hakkındaki Direktifi ve Avrupa Parlamentosunun ve Avrupa Konseyi 'nin 3 Aralık 2001 tarihli Genel Ürün Güvenliği Direktifi Türk Hukukunda bu yönde bir yasal düzenleme yapılmasında etkili olmuştur. Ülkemizde ürün sorumluluğundaki mevzuatın Avrupa Birliği mevzuatıyla uyumlu olması için 7233 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu 12.03.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Çalışmamızda ürün güvenliği ve genel ürün güvenliğinin gerekleri hakkındaki hukuki düzenlemeler incelenmiştir.

Anahtar kelimeler : üretici , ürün , zarar

Jel kod : K 13

Product Safety in European Union Law and Turkish Law

Abstract

Today, developments in advertising techniques for the sale of products in the European Union and in our country have affected the habits of the consumer society. As a result of rapid developments in industrialization and mass production, bodily harms and damage to goods have arisen due to faulty products. Due to the faulty goods produced by the manufacturer, third parties may be harmed as well as those who buy and use the product. The legal protection of people who use the product, whether they are consumers or not, has become an important problem. For this reason, regulations have been made in many legal orders regarding the strict liability of the manufacturer. The Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the Approximation Of The Laws, Regulations And Administrative Provisions Of The Member States Concerning Liability For Defective Products and the Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council of 3 December 2001 on General Product Safety have been effective in making a legal arrangement in this direction in Turkish Law. In order for the product liability legislation in our country to be compatible with the European Union legislation, the Product Safety and Technical Regulations Law No. 7233 entered into force on 12.03.2021. In our study, the legal regulations on product safety and the requirements of general product safety have been examined.

Key words: Producer, product, damage ,**Jel Kod :** K 13

[1] İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı , ebruceylan@aydin.edu.tr

GELENEKSEL TARİHİ ÇEVRELERDE KÜLTÜR TURİZMİ; KULA (KATAKEKAUMENE - YANIK DİYAR) KENTSEL SİT ALANI

Doç. Dr. Özlem ATALAN

Özet

Anadolu kent ve kırsalında, 20. yüzyıl öncesinde, büyük bir konut geleneği ve ticaret kültürü oluşmuştur. Anadolu konutları, ahşap karkas ya da taş yığma, sofalı tasarımları ve organik sokak örgüsü ile şekillenen dış cepheleri ile var oldukları kentlere anlam katmışlardır. Manisa'nın Kula ilçesinde bulunan Kula geleneksel konutları, ahşap karkas inşa edilen mimarisi, özgün detayları, cumbaları, çıkmaları, dış sofalı planları ile ve volkanik taşlarla yapılan inşa edilen taş mimarisi ile Türkiye'nin nadir korunmuş ilçelerinden biridir. Geleneksel tarihi çarşısı da, büyük oranda geleneksel niteliğini koruyan dükkanları ile günümüze ulaşabilmiştir.

Çalışma kapsamında, günümüze ulaşan anıtsal ve geleneksel yapıların mimarileri, sürdürülebilirlik çerçevesinde incelenmesi amaç edinilmiştir. Ayrıca, Kula'nın anıtsal mimarisi ve geleneksel konutlarının ve turizm potansiyelleri kapsamında incelenmesi amaç edinilmiştir. Tarihsel sit alanına yönelik, kültür turizm potansiyelleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kula, Manisa, Tarihi Çevreler, Tarihi Çarşılar

ENDÜSTRİ ÇALIŞANLARININ İŞ'E İLİŞKİN YAŞAM KALİTE ALGILARININ İŞ TATMİNLERİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Hüriyet BİLGE
Arş. Gör. Mehmet BİLGE

Özet
Endüstrilerde çalışanların işe ilişkin yaşam kaliteleri, sadece çalışanın bireysel yönden kazanımını değil, aynı zamanda işletmelerinde etkinliğini ve verimliliğini arttırıcı bir etkiye sahip olduğu öngörülür. Çalışma, çalışanın sadece işgücü olarak sarf ettiği bireysel çaba bağlamında değil, aynı zamanda iş, aile ve sosyal çevresiyle olan etkileşiminin de işgücü performansına olumlu etkisi olacağı varsayımına dayanmaktadır. Çalışma, Manisa Organize Sanayi Bölgesinde (MOSB) 2019 yılın son aylarında mavi ve beyaz yakalı çalışlanları kapsayan ampirik bir çalışmadır. Analiz sonucunda, çalışanlarin "tatmin-mutlulukları" ve "genel iyilik halleri" ile "iş tatminleri" arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır; işyerinde "kararlara katılım" ile işyerinde "stres" ile "iş tatminleri" arasında negatif yönde ve istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki vardır.
Anahtar Kelimeler: İş'e İlişkin Yaşam Kalitesi, İş Tatmini, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM)
Jel Kodları: J28, M14

Abstract
It is predicted that the work-related quality of life of the employees in the industries has an effect not only on the individual gain of the employee, but also on increasing the efficiency and productivity in their businesses. The study is based on the assumption that not only the individual effort of the employee as a workforce, but also the interaction with the work, family and social environment will have a positive effect on the workforce performance. The study is an empirical study covering blue and white collar workers in Manisa Organized Industrial Zone (MOSB) in the last months of 2019. As a result of the analysis, there is a positive and significant relationship between the "satisfaction-happiness" and "general well-being" and "job satisfaction" of the employees; There is a negative and statistically insignificant relationship between "participation in decisions" in the workplace and "stress" and "job satisfaction" in the workplace.
Keywords: Work-Related Quality of Life, Job Satisfaction, Confirmatory Factor Analysis, Structural Equation Modeling (SEM)

TEKNOLOJİ VE KÜLTÜR

Öğr. Gör. Dr. Cemal ÇELİK[1]
Doç. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM[2]

Özet
İçinde bulunduğumuz doğa bileşenleri, insanoğluna farklı yaşam alanları ve kültürel birikimler sağlayarak sürdürülebilir bir yaşamın kaynağını oluşturmuştur. Kültürel birikimler yeni nesil teknoloji ve cihazların icat edilmesinde yönlendirici bir rol üstlenmiştir. Teknolojik araç ve cihazlar, kültür ve doğanın içinde var olan sosyal ve maddi kaynaklardan türetilmiş ve birikimlerin korunması ve geliştirilmesini sağlamıştır. Yeni nesil teknolojiler, önceki dönemden devir alınan teknolojik kültür ve deneyimlerden esinlenerek icat edilmiş ve var olan kültüre eklemlenmiştir. Doğa, kültür ve teknoloji kavramlarının nedensellik anlayışıyla ele alındığı bu çalışmada, vahşi doğada kültürel sürekliliğin sağlanması, kültürün teknolojiyle uyumu ve teknolojik gelişmeye yön verişi, teknolojinin kültür ve doğa üzerindeki etki ve kontrolleri örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır.
Anahtar Kelimeler **:** Doğa, Kültür, Teknoloji
Jel Kodları **:** M140, M150

TECHNOLOGY AND CULTURE

Lecturer Dr. Cemal ÇELİK[3]
Assoc. Prof. Dr. Yavuz Tansoy YILDIRIM[4]

Abstract
The nature we are in; It has enabled human beings to acquire different living spaces and cultural accumulations. The acquired cultural knowledge has played a leading role in the invention of new generation technologies and devices. Technological tools and devices have been derived from the social and material resources existing in culture and nature and have ensured the preservation and development of savings. New generation technologies have been inspired by the technological culture and experiences taken over from the previous period, and have been incorporated into the existing culture. In this study, in which the concepts of nature, culture and technology are handled with the understanding of causality, ensuring cultural continuity in the wild, the harmony of culture with technology and the direction of technological development, the effects and controls of technology on culture and nature are tried to be explained with examples.
Keywords **:** Nature, Culture, Technology
Jel Code **:** M140, M150

[1]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Bandırma Meslek Yüksek Okulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, cemoozgur10@gmail.com
[2]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, tansoy@hotmail.com
[3]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Bandırma Meslek Yüksek Okulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, cemoozgur10@gmail.com
[4]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, tansoy@hotmail.com

6. OTURUM/6TH SESSION: MALİYE – FİNANS

İKİNCİ GÜN/SECOND DAY		
Tarih/Date	30.10.2020	**6. Oturum/6th Session** **Maliye – Finans**
Saat/Time	10.00	
Salon	Salon 1/Hall 1	
Moderator	Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN	
Teams Code	**mn4of5x**	

Bildiri No. 1327: Mükellef Haklarının Ortaya Çıkmasında Etkili Olan Tarihi Gelişmeler	Bilim Uzmanı Abdullah KAPLAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN Süleyman Demirel Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1335: Türkiye'de COVİD-19 Döneminde Uygulanan Para Ve Maliye Politikalarının Bir Sonucu Olarak Kredi Büyümesi Sorunu	Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ Adana Çukurova Üniversitesi Prof. Dr. Cengiz AYTUN Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Arş. Gör. İsminaz ÇINAR ŞAHİN Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Bildiri No. 1266: Türkiye'de Ekonomi Reform Paketi Kapsamında Dijital Vergi Dairesi ve Dijital Vergi Asistanı Sisteminin Kurulması	Bilim Uzmanı Merve Tuba RÜZGAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1218: Serbest Kur Rejiminde Türkiye'de Para Ve Maliye Politikalarının Etkinliği	Prof. Dr. Atilla Ahmet UĞUR Dr. Öğr. Üyesi Erhan AKARDENIZ Gaziantep Üniversitesi
Bildiri No. 1280: Türk Eximbank Kaynaklı İhracat Kredilerinde Meydana Gelen Büyümenin İhracata Katkısı: Türkiye Örneği	Dr. Öğr. Üyesi Hatice Nur GERMİR Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1330: Türkiye'de Dijital Ekonominin Vergilendirilmesi ve Sorunları	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilim Uzmanı Merve Tuna RÜZGAR Manisa Celal Bayar Üniversitesi Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN Süleyman Demirel Üniversitesi
Bildiri No. 1501: Çevresel Dışsallıkların Çözümünde Kamu Müdahalesi: Paris Anlaşması Örneği	Doç. Dr. Serkan CURA Öğr. Gör. Hilal CURA Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1401: Davranışsal İktısat Perspektifinden Tüketicilerın Yeşıl Tüketım Davranışlarının Belırlenmesı	Doç. Dr. Neslihan KOÇ Dr. Öğr. Üyesi Kübra Müge ÇAKARÖZ Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ Hitit Üniversitesi

MÜKELLEF HAKLARININ ORTAYA ÇIKMASINDA ETKİLİ OLAN TARİHİ GELİŞMELER

Abdullah Kaplan[1]
Ramazan Armağan[2]
Ayşe Armağan[3]

Özet

Hukuki anlamda hak kavramı, kişinin hukuk düzeni tarafından korunan menfaatlerinin genel ifadesi olup, bir hakkın varlığından söz edilebilmesi için kişilerin menfaatlerinin hukuk düzenince mutlaka korunmaya alınmış olması gerekmektedir. Herhangi bir menfaatin hukuk düzeni tarafından korumaya alınması da tarihi süreçte ortaya çıkan önemli olaylar sonucunda gerçekleşmiştir. Mükellef hakları genel özellikleri itibarı ile insan haklarındandır. Bu nedenle mükellef haklarının, insan haklarında meydana gelen gelişmelerin sonucunda ortaya çıktığı söylenebilir. Mükellef hakları; kişilerin vergileme sürecindeki maddi ve şekli ödevlerini kanunlara uygun olarak yerine getirmesi ve bu süreçte ortaya çıkabilecek olan vergi uyuşmazlıklarının idari ve yargı yoluyla çözümünde hukuk sistemi içerisinde sahip oldukları hakları kapsamaktadır. Mükellef hakları ve yükümlülükleri konusundaki temel ilkelerin somut olarak ortaya konulması OECD tarafından yapılan bir çalışmaya dayanmaktadır. Bu çalışmada, mükellef haklarının ortaya çıkmasında büyük ve geniş kapsamlı etkileri olan; Magna Carta, Vatandaşların Parlamenter Hakları Beyannamesi, Haklar Bildirgesi, Virjinya İnsan Hakları Bildirgesi, Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi ile günümüzde genel kabul gören mükellef haklarına gelinen tarihsel süreç incelenerek bir değerlendirme yapılmaktadır

Anahtar kelimeler: Hak, İnsan Hakları, Mükellef, Mükellef Hakları.

[1] Doktora Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, SBE, Maliye Bölümü, akaplan4596@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5648-0176.
[2] Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, ramazanarmagan@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1786-6877.
[3] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Salihli İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, ayse.armagan@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5018-4416.

TÜRKİYE'DE COVİD-19 DÖNEMİNDE UYGULANAN PARA VE MALİYE POLİTİKALARININ BİR SONUCU OLARAK KREDİ BÜYÜMESİ SORUNU

Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ[1]
Prof. Dr. Cengiz AYTUN[2]
Arş. Gör. İsminaz ÇINAR ŞAHİN[3]

Özet

Salgın hastalıklar sağlık, ticaret, ulaşım ve sanayi gibi birçok sektörü derinden etkileyen, maddi ve manevi kayıpların yaşandığı sosyal ve ekonomik bir sorundur. Bu kapsamda Covid-19 virüsü 30 Ocak 2020'de salgın hastalık niteliği kazanmıştır. Virüsün zamanla yayılımı genişlemiş, tüm yaş gruplarını etkileyecek güçte olduğu fark edilmiştir. Bu nedenle ülkeler salgının hızla yayılma etkisini azaltmak için sosyal hareketliliği sınırlayıcı sosyal ve mali tedbir paketleri açıklamaya başlamıştır. Bu tedbir paketleri ile günlük hayatın kalabalığı azaltılmak istenmiştir. Ancak Covid-19 arz ve talep yetersizliklerine, üretimin azalmasına, işsizliğin artmasına, hanehalkı gelirinin azalmasına ve borçlanma yükünün artmasına yol açmıştır. Bunun sonucu olarak dünya ekonomisi küresel bir durgunluk ile karşı karşıya kalmıştır. Türkiye'de ise Covid-19 virüsü ilk kez 10 Mart 2020 tarihinde görülmüştür. Türkiye mali ve sosyal tedbir paketleri ile makroekonomik dengeyi sağlamaya çalışmıştır. Ancak Türkiye'de son altı yılda bazı göstergelerde ekonomik olumsuzlukların olduğu görülmüştür. Türkiye'nin böyle bir zamanda küresel bir salgın ile karşılaşması ülkede ekonomik dengelerin sağlanmasını zorlaştırmaktadır. Mali ve sosyal tedbir paketlerinin yetersiz olduğu fark edilerek ülkemizde de bir dizi para ve maliye politikası önlemi uygulamıştır. İçerisinde Türkiye'nin de bulunduğu birçok ülke ilk olarak likidite sıkıntısı nedeniyle kredileri ve borçları yapılandıran para politikası önlemlerini uygulamaya koymuştur. Faiz indirimleri ve kredilerin ötelenmesi ile Covid-19 salgınının oluşturduğu mali yükü azaltmak ve bankaların rahat işlem yapabilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca tüketici kredilerinde ve bireysel kredi kart kullanımında yaşanan ani artış Covid-19'un mali bir krizi de tetiklediğinin en önemli göstergesidir. Reel GSYİH, tüketici kredileri ve bireysel kredi kartları istatistiklerinden elde edilen sonuçlara göre kredi büyümesi olduğu sonucuna varılmıştır. Bu büyüme Covid-19 döneminde derinleşmiştir. Sonuç olarak Türkiye'de Covid-19 döneminde uygulanan para politikası tedbirlerinin belirli sektörleri hedeflemesinin tek başına yeterli olmadığını göstermiştir. Bunun yerine daha çok reel sektörü ve hane halkını hedef alan mali teşvik paketleri ile maliye politikası önlemlerine ağırlık verilmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Maliye Politikası, Para Politikası, Tüketici Kredileri, Covid-19
Jel Kodları : E520

THE PROBLEM OF CREDIT GROWTH AS A RESULT OF THE MONETARY AND FINANCIAL POLICIES IMPLEMENTED IN THE COVID-19 PERIOD IN TURKEY

Abstract

Epidemics are a social and economic problem that deeply affects many sectors such as health, trade, transportation and industry, and material and moral losses are experienced. In this context, the Covid-19 virus became an epidemic on January 30, 2020. The spread of the virus has expanded over time, and it has been realized that it is strong enough to affect all age groups. For this reason, countries have started to announce social and financial measure packages that limit social mobility in order to reduce the rapid spread of the epidemic. With these measure packages, it was aimed to reduce the crowd of daily life. However, Covid-19 has led to insufficiencies in supply and demand, decreased production, increased unemployment, decreased household income and increased debt burden. As a result, the world economy faced a global recession. In Turkey, the Covid-19 virus was first seen on March 10, 2020. Turkey has tried to achieve macroeconomic balance with financial and social measure packages. However, in the last six years in Turkey, it has been observed that there are economic negatives in some indicators. Turkey's encounter with a global epidemic at such a time makes it difficult to maintain economic balances in the country. Realizing that the financial and social measure packages were insufficient, a series of monetary and fiscal policy measures were implemented in our country. Many countries, including Turkey, first implemented monetary policy measures that structured loans and debts due to the liquidity shortage. It is aimed to reduce the financial burden caused by the Covid-19 epidemic and to enable banks to operate comfortably with interest reductions and postponing loans. In addition, the sudden increase in consumer loans and personal credit card use is the most important indicator that Covid-19 triggered a financial crisis. According to the results obtained from the statistics of real GDP, consumer loans and individual credit cards, it is concluded that there is loan growth. This growth has deepened during the Covid-19 period. As a result, it

[1] Çukurova Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, vyurdadog@cu.edu.tr , https://orcid.org/0000-0002-7492-288X
[2] Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü , caytun@gmail.com , https://orcid.org/0000-0001-5704-0239
[3] Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü , isminaz.cinar@mku.edu.tr , https://orcid.org/0000-0001-5285-396X

has been shown that the monetary policy measures implemented in Turkey during the Covid-19 period are not sufficient to target specific sectors alone. Instead, it becomes necessary to focus on fiscal policy measures with fiscal incentive packages that target the real sector and households.
Keywords **:** Fiscal Policy, Monetary Policy, Consumer Loans, Covid-19.
Jel Codes **:** E520

TÜRKİYE'DE EKONOMİ REFORM PAKETİ KAPSAMINDA DİJİTAL VERGİ DAİRESİ VE DİJİTAL VERGİ ASİSTANI SİSTEMİNİN KURULMASI

Doktora Öğrencisi Merve Tuba RÜZGAR[1]

Özet

Zamanla değişen ve gelişen dünyamızda yapay zeka teknolojisindeki yenilikler vergisel düzenlemelere de yansımaktadır. Bu bağlamda vergi sisteminde vatandaş odaklı reform adımları atan Hazine ve Maliye Bakanlığı, e-belge ile başlayan dijital dönüşüm sürecini Ekonomi Reform Paketi kapsamında "Türkiye Dijital Vergi Dairesi" ve "Dijital Vergi Asistanı" sistemini kurarak geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu çalışmanın amacı, dijitalleşmenin vergisel düzenlemelere etkilerini ortaya koymak ve 31 Aralık 2022 tarihinde uygulamaya konulacak olan Ekonomi Reform Paketi kapsamında düzenlenen "Türkiye Dijital Vergi Dairesi" ile teknolojik yeniliklerden yararlanarak oluşturulan "Dijital Vergi Asistanı" sistemini incelemektir.

Anahtar Kelimeler : Ekonomi Reform Paketi, Dijital Dönüşüm, Vergisel Düzenlemeler.
Jel Kodları : H20, H29, O39.

ESTABLISHMENT OF DIGITAL TAX OFFICE AND DIGITAL TAX ASSISTANT SYSTEM IN TURKEY WITHIN THE SCOPE OF ECONOMY REFORM PACKAGE

Abstract

In our changing and developing world over time, innovations in artificial intelligence technolgy are also reflected in tax regulations. In this context, The Ministry of Treasury and Finance, which has taken citizen-oriented reform steps in the tax system, aims to develop the digital transformation process, which started with the e-document, by establishing the "Turkey Digital Tax Office" and "Digital Tax Assistant" system within the scope of the Economy Reform Package. The aim of this study is to reveal the effects of digitalization on tax regulations and to examine the "Digital Tax Assistant" system, which was created by making use of technological innovations with the "Turkey Digital Tax Office" organized within the scope of the Economy Reform Package to be implemented on 31 December 2022.

Key Words : Economic Reform Package, Digital Transformation, Tax Regulations.
Jel Codes : H20, H29, O39.

[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı YÖK Doktora Bursiyeri Doktora Öğrencisi, Manisa, 0506 368 0268, 181102003@ogr.cbu.edu.tr.

SERBEST KUR REJİMİNDE TÜRKİYE'DE PARA VE MALİYE POLİTİKALARININ ETKİNLİĞİ

Atilla Ahmet UĞUR [1]
Erhan AKARDENİZ [2]

ABSTRACT

This study aims to measure the impact of government intervention in the economy between 2002-2020 on economic output. For this purpose, which of the intervention tools or which are more effective for our country was evaluated by using quarterly data in the specified time interval. As the fiscal policy in the period under review; central government budget balance and primary budget balance, as monetary policy implementations, M1 and M2 money supplies were analyzed by establishing the VAR model. In addition to VAR analysis, impulse-response analysis and variance decomposition analysis were also used. Among the fiscal policy indicators for the period analyzed, the primary budget balance; It has been concluded that M1 and M2, which are monetary policy implementation indicators, affect GDP separately and there is mutual causality.

Key Words: Money politics, fiscal policy, economic efficiency, free exchange rate
Jel Classification: E52,E61, E62

ÖZET

Bu çalışma 2002-2020 yılları arasında ekonomiye yapılan müdahalelerin, ekonomik çıktılar üzerindeki etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla müdahale araçlarından hangisi veya hangilerinin ülkemiz için daha etkin olduğu, belirtilen zaman aralığındaki üçer aylık veriler kullanılarak, değerlendirilmiştir. İncelenen dönemde maliye politikası olarak; merkezi yönetim bütçe dengesi ile faiz dışı bütçe dengesi, para politikası uygulamaları olarak ta M1 ve M2 para arzları VAR modeli kurularak incelenmiştir. VAR analizinin yanı sıra etki-tepki analizi ve varyans ayrıştırma analizlerinden de faydalanılmıştır. İncelenen dönem için maliye politikası göstergelerinden, faiz dışı bütçe dengesinin; para politikası uygulama göstergelerinden M1 ile M2'nin ayrı ayrı GSYİH'ya etki ettiği ve karşılıklı nedensellik bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Para politikası, maliye politikası, ekonomik etkinlik, serbest döviz kuru
Jel Kodları: E52,E61, E62

[1]Prof.Dr., Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, augur@gantep.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1597-0272
[2]Dr.Öğr.Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Finans-Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, erhanakardeniz@gantep.edu.tr, ORCID: 0000 0003 2269 8182

TÜRK EXİMBANK KAYNAKLI İHRACAT KREDİLERİNDE MEYDANA GELEN BÜYÜMENİN İHRACATA KATKISI; TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Öğretim Üyesi Hatice Nur GERMİR[1]

Özet

Türkiye'de 1980'li yılların başından itibaren geleneksel ithal ikameci politikaların yerine ihracata yönelik dışa açık politikaların izlenmeye başladığı dikkat çekmektedir. Yeniden yapılanma süreci içinde büyük önem kazanan ihracatın desteklenmesi görevi 1987 yılında kurulan Türk Eximbank tarafından üstlenilerek, resmi destekli ihracat finansman kuruluşu olarak 1988 yılı başlarından itibaren fiilen programların uygulanması aşamasına geçilmiştir.

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler doğrultusunda, ihracat sektörünün finansman gereksinimlerini karşılayan, imalatçılar ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitlerden turizmcilere, uluslararası nakliyecilerden, yazılım, projelendirme, danışmanlık gibi döviz kazandırıcı hizmetleri sağlayanlara kadar uzanan geniş bir yelpazede hizmet sunan Türk Eximbank, ihracat sektörüne uygun maliyetlerle finansman imkanı sağlayan "İhracat Kredisi" programlarının yanı sıra, Türkiye ile muhatap ülkeler arasındaki ekonomik ve siyasi ilişkilerin geliştirilmesi adına yürürlüğe konulan "Uluslararası Kredi ve Garanti" programları ile ihracat sektörüne politik ve ticari risklere karşı güvence sağlayan "Kredi Sigortası" programlarını da beraberinde yürütmektedir. Genel Müdürlüğü İstanbul'da bulunan Banka; ihracatın yüzde 94'ünü gerçekleştiren illerimizde bulunarak ihracatçılarımıza olan yakın temasını gerçekleştirmek üzere yurt sathına yayılmış 20 şube ve 11 irtibat bürosunda, 7'si doktora, 345'i lisansüstü, 257'si lisans, 25'i önlisans eğitimi almış 255'i yabancı dil bilen toplam 711 personel ile hizmet vermektedir.

Kalkınma bankacılığı alanında bir ihtisas bankası olan ve ihracata finansman desteği sağlama misyonu çerçevesinde kâr maksimizasyon hedefi bulunmayan Türk Eximbank, pandeminin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla aldığı tedbirlerin yardımıyla, 2020 yılında 28,5 milyar ABD doları nakdi kredi ve 17,1 milyar ABD doları sigorta olmak üzere 13.102 ihracatçı firmaya toplam 45,6 milyar ABD doları ihracat desteği sağlayarak, toplam destek hacmini bir önceki yıla göre %4 tutarında arttırmıştır. İhracatı destekleme oranını yüzde 24,3'ten yüzde 26,9'a çıkararak her 100 ABD Doları ihracatın 26,9'unda etkisi hissedilen bir grafik izleyen Bankanın destek paketlerinden son bir yılda ilk defa yararlanan 953 ihracatçı firmanın %90'ı KOBİ ölçeğinde olduğu bildirilmiştir.

2021 yılında ihracata verdiği toplam desteği 50 milyar doların üzerine çıkarmayı hedefleyen Banka'nın 31.12.2020 tarihli finansal verileri incelendiğinde; net kârının 1.511 milyon TL, aktif kârlılığının %0,78; özkaynak kârlılığı %16,4 ve sermaye yeterliliği rasyosu %20,02 değerleriyle sektör ortalamasının üzerinde gerçekleştiği görülmektedir.

Dünya'da, nakdi kredi ve ihracat kredi sigortası/garantisi imkanlarını aynı çatı altında sunan az sayıdaki ihracat kredi kuruluşundan birisi olan Türk Eximbank'ın istatistiki verilerinden yararlanılarak tarihsel perspektifte ihracatımıza verdiği desteğin inceleneceği çalışmada; garanti, sigorta ve nakdi kredi şeklinde kalemler bazında ele alınarak işlenen bilgilerle dünya ölçeğinde benzer kurumlarla da karşılaştırmada bulunularak ihracata verilen desteklerin kıyaslanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler :İhracat, Kalkınma Bankacılığı, Sermaye Yeterliliği Rasyosu.
Jel Kodları :A1

[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Finans ve Bankacılık Bölümü, 02362012972, nur.aydin@cbu.edu.tr

TÜRKİYE'DE DİJİTAL EKONOMİNİN VERGİLENDİRİLMESİ VE SORUNLARI

Ayşe ARMAĞAN[1]
Merve Tuba RÜZGAR[2]
Ramazan ARMAĞAN[3]

ÖZET
Dünya ekonomisinde yaşanan değişimler doğrultusunda vergilendirme politikaları da yeniden şekillenmektedir. Vergilendirme politikalarını etkileyen en önemli faktörlerden biri dijitalleşmedir. Dijitalleşmenin ekonomi ve ticarete yansıması devletlerin vergilendirme politikalarında yeni bir düzenleme yapma gereğini doğurmuştur. Bu kapsamda birçok ülke dijital hizmetlerin vergilendirilmesine yönelik çalışmalar üzerinde yoğunlaşarak dijital hizmet vergisini uygulamaya başlamıştır. Türkiye'de 7194 sayılı Kanun ile birlikte dijital hizmet sağlayıcılarına %7,5 oranında dijital hizmet vergisi getirilmiştir. Dijital hizmet vergisi, dijital ortamda sunulan reklamlar, dijital herhangi bir içeriğin dijital ortamda satışı, kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesinden elde edilen gelirleri vergilendirmektedir. Bu çalışmanın amacı ise dijital hizmet vergisinin Türkiye'de uygulama biçimi ve sorunlarını incelemektir.
Anahtar Kelimeler: Dijital Ekonomi, Dijital Ekonominin Vergilendirilmesi, Dijital Hizmet Vergisi.

TAXATION AND PROBLEMS OF THE DIGITAL ECONOMY IN TURKEY

ABSTRACT
Changes in the World economy are being reshaped in taxation policies. One of the most important factors affecting taxation policies is digitalization. The reflection of digitalization on economy and trade has necessitated a new regulation in the taxation policies of states. In this context, many countries have focused on the taxation of digital services and started to implement the digital service tax. In Turkey, with the Law No. 7194, a digital service providers. The digital service tax taxes the income from advertisements presented in the digital environment, the sale of any digital content in the digital environment, the provision and operation of digital environments where users can interact with each other. The purpose of this study is to examine the application form and problems of digital service tax in Turkey.
Key Words: Digital Economy, Taxation, Digital Service Tax, Taxation of Digital Economy.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Maliye Bölümü Mali Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Manisa, ayse.armagan@cbu.edu.tr,
[2] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı YÖK Doktora Bursiyeri Doktora Öğrencisi, Manisa, 181102003@ogr.cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4835-4559.
[3] Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, ramazanarmagan@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1786-6877.

ÇEVRESEL DIŞSALLIKLARIN ÇÖZÜMÜNDE KAMU MÜDAHALESİ: PARİS ANLAŞMASI ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Serkan CURA
Öğr. Gör. Hilal CURA

ÖZET

Günümüz dünyasını ilgilendiren en önemli sorun iklim değişikliği ve bu durumun olumsuzlukları olarak ifade edilmektedir. İklim değişikliğinin asıl nedeni olarak küresel ısınma gösterilmektedir. İklim değişikliği geçmişten günümüze kadar geçen süreçte doğal etkenler aracılığıyla değişime uğramasının yanında özellikle 19. Yüzyıldan itibaren insan faktörünün daha da fazlalaştığını söylemek gerekmektedir. Bu bağlamda, çevre kirliliği olgusunun önlemez boyutlara ulaşması kaçınılmaz bir biçimde olumsuz dışsallıklar olarak nitelendirilmektedir. Devlet, insanların çevre ve diğer toplumlar karşısında korunması ve savunulması işlevini üstlenmek ile görevli iken, medeniyet düzeyi oluştukça ve geliştikçe bu değişime bağlı olarak artan ve değişen ihtiyaçların ortaya çıkması devletin farklı niteliğe sahip yükümlülüklerini de yerine getirmesi zorunluluğunu doğurmuştur. Bundan dolayıdır ki, kamu ekonomisi, devletin ekonomiye müdahale aracı niteliğinde ortaya çıkan çeşitli sorunlara çözüm oluşturma çabası olarak değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda kamu kesimi, güvenlik, savunma, adalet, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi hizmetlerin üretiminde ve düzenlenmesinde büyük bir rol üstlenmektedir. İhtiyaçları en üst düzeyde karşılayarak toplumsal refahı gerçekleştiren kaynak dağılımına, optimal kaynak dağılımı adı verilmektedir. Liberal iktisadi doktrinin geçerli olduğu toplumlarda, optimal kaynak dağılımı belli koşullar altında piyasa mekanizması içerisinde gerçekleşmektedir. Refah iktisadında, piyasa ekonomisi aracılığıyla Pareto optimumuna ulaşılamaması durumuna "piyasa başarısızlığı" adı verilmektedir. piyasa başarısızlığına yol açan etkenler arasında ise "dışsal ekonomiler" bulunmaktadır. Dışsal ekonomilerin varlığında optimal kaynak dağılımının sağlanmasına yönelik özel çözümlerin yanında kamusal çözümler literatürde geniş çaplı yer bulmaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan çalışmanın amacı, olumsuz dışsallıklara müdahalede devletin rolü ve etkinliğinin değerlendirilmesidir. Çalışmanın birinci bölümünde, teorik olarak çevre kirliliğine yol açan etkenlerin azaltılmasında kamu müdahalesi ele alınmıştır. Çalışmanın ikinci ve son kısmında ise, küresel iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik ülkemiz de dahil toplam 175 ülkenin imzaladığı Paris İklim Anlaşması bağlamında kamu müdahaleleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyasa Başarısızlıkları, Çevre Kirliliği, İklim Değişikliği

DAVRANİŞSAL IKTİSAT PERSPEKTİFİNDEN TÜKETİCİLERİN YEŞİL TÜKETİM DAVRANİŞLARİNİN BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Neslihan KOÇ[1]
Dr. Öğr. Üyesi Kübra Müge ÇAKARÖZ[2]
Doç. Dr. Özgür Emre KOÇ[3]

Özet

Çevre kirliliği ve sürdürülebilir kalkınma anlayışının gündeme gelmesiyle birlikte bireysel tüketimin çevre üzerindeki etkilerine de odaklanılmaya başlanmıştır. Malların üretim, kullanım ve atıkların bertarafı süreci, kullanılan kaynağın azalması ve kirlenmesi sonucunu yarattığı için tüketiciler, çevresel sorunların taraflarından biri olarak değerlendirilmektedir. Bu açıdan tüketicilerin çöplerini geri dönüştürmek, organik gıda satın almak, ev temizliğinde kullanılan kimyasalları azaltmak, toplu taşıma kullanmak, evde kullanılan su ve enerjiden tasarruf etmek gibi faaliyetlerle eski davranışlarını değiştirmeleri teşvik edilmeye çalışılmaktadır. Çevre dostu tüketimin önündeki engellerin kaldırılması ve bir davranış kalıbı olarak benimsemesi açısından farklılıklar bulunduğu bilinmektedir. Bunun yanı sıra gelir, cinsiyet, yaş gibi çeşitli demografik faktörlerin de yeşil tüketim eğilimini etkilediği düşünülmektedir. Yeşil tüketim davranışının tüketicilerin demografik ve coğrafik özelliklerine bağlı olarak farklılık gösterdiği varsayılmaktadır. Çalışmada tüketicilerin demografik ve coğrafik özelliklerine göre yeşil tüketim davranışları incelenmektedir. Ayrıca çalışmada tüketicilerin yeşil tüketim davranış düzeyleri ve bu konudaki bilinç düzeyleri de incelenmiştir.. Çalışma verileri online anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen anket verileri SPSS 26.0 paket programında analiz edilmiş olup, tanımlayıcı istatistiklerden yüzde ve frekans ile ANOVA ve Bağımsız örneklem T Testi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına yeşil tüketim davranışının demografik özelliklere ve coğrafik özelliklere bağlı olarak farklılık gösterdiği görülmüştür. Demografik özelliklerden medeni durum, yaş, meslek, gelir düzeyinin yeşil tüketim davranışını etkilediği; cinsiyet ve eğitim durumunun yeşil tüketim davranışını etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler **:**Yeşil Ekonomi, Yeşil Tüketim, Tüketici Özellikleri,
Jel Kodları **:**Q56, M31

DETERMINING THE GREEN CONSUMPTION BEHAVIOR OF CONSUMERS FROM BEHAVIORAL ECONOMICS PERSPECTIVE

Assoc. Dr. Neslihan KOÇ
Asst. Assoc. Dr. Kübra müge ÇAKARÖZ
Assoc. Dr. Özgür Emre KOÇ

Abstract

With the understanding of environmental pollution and sustainable development on the agenda, the effects of individual consumption on the environment have begun to be focused on. Consumers are considered as one of the parties to environmental problems, as the production, use and disposal of the goods result in the reduction and pollution of the used source. In this respect, it is tried to encourage consumers to change their old behaviors through activities such as recycling their garbage, buying organic food, reducing chemicals used in house cleaning, using public transportation, saving water and energy used at home. It is known that there are differences in terms of removing the obstacles to environmentally friendly consumption and adopting it as a behavior pattern. In addition, it is thought that various demographic factors such as income, gender and age affect the green consumption trend. It is assumed that green consumption behavior differs depending on the demographic and geographical characteristics of consumers. In the study, green consumption behaviors of consumers are examined according to their demographic and geographical characteristics. In addition, the green consumption behavior levels of consumers and their awareness levels on this subject were also examined in the study. The study data were obtained by using the online survey method. Obtained survey data were analyzed in SPSS 26.0 package program, percentage and frequency of descriptive statistics, ANOVA and Independent Sample T Test were used. The results of the analysis showed that the green consumption behavior differs depending on the demographic characteristics and geographical characteristics. Among demographic characteristics, marital status, age, occupation, income level affect green consumption behavior; It was concluded that gender and education status do not affect green consumption behavior.

Key Words **:**Yeşil Ekonomi, Yeşil Tüketim, Tüketici Özellikleri,
Jel Codes **:**Q56, M31

[1] Hitit Üniversitesi, 03642257700, neslihankoc@hitit.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)
[2] Hitit Üniversitesi, 03642257700, kmugedaldal@hitit.edu.tr
[3] Hitit Üniversitesi, 03642257700, oemrekoc@hitit.edu.tr

7. OTURUM/7TH SESSION: İKTİSAT – FİNANS

ÜÇÜNCÜ GÜN/THIRD DAY		
Tarih/Date	30.10.2020	**7. Oturum/7th Session** **İktisat – Finans**
Saat/Time	11.00	
Salon	Salon 1/Hall 1	
Moderator	Doç. Dr. İsmail METİN	
Teams Code	**3c09jxi**	
Bildiri No. 1258: Bingöl İli Genelinde Görev Yapan Öğretmenlerin Muhasebe Ve Finansal Okuryazarlık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma		Ayhan Yatbaz Manisa Celal Bayar Üniversitesi Muzaffer Barman Bingöl İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Bildiri No. 1421: Uluslararası Muhasebe Standartlarının Hisse Senedi Piyasaları Üzerine Etkilerini Ele Alan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi		Musa Ovalı Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1323: Küresel Doğan İşletmelerin Erken Uluslararasılaşmasını Etkileyen Faktörler		Lisansüstü Öğrencisi Serdar YILMAZ İsmail Metin Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1234: Stratejik Yönetim Muhasebesi Araçlarının, Bütçeleme Araçlarının, Faaliyet Araçlarının ve Performans Değerlendirme Araçlarının Hastanelerde Kullanım Düzeylerinin İncelenmesi		Doç. Dr. Cuma ERCAN Gaziantep Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Özlem ÖZER Harran Üniversitesi
Bildiri No. 1260: BİST'da Borç Ödeme Gücü Oranları Ve Karlılık İlişkisinin Veri Zarflama Analizi İle Araştırılmasına Yönelik Bir Çalışma		Dr. Öğr. Üyesi Tayfun Deniz KUĞU Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1255: Yapay Zekanın Tarım Ve Hayvancılığa Etkisi		Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan KIVRAK Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Bildiri No. 1328: Yapay Zeka Alanındaki Gelişmelerin Vergi Uygulamalarına Yansıması		Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN Süleyman Demirel Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARMAĞAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilim Uzmanı Büşra ASLAN Manisa Celal Bayar Üniversitesi

BİNGÖL İLİ GENELİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN MUHASEBE VE FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Dr. Ayhan YATBAZ[1]
Muzaffer BARMAN

Özet
Çalışmanın amacı, Manisa Celal Bayar Üniversitesinde öğrenim gören muhasebe ve finans alanında çeşitli dersler almış öğrenciler ile Bingöl ilinde görev yapan öğretmenlerin sahip oldukları çeşitli değişkenler bağlamında finansal ve muhasebe okuryazarlık düzeylerinde farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Çalışma, 2021 yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler ile Bingöl ili genelinde görev yapan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmenleri kapsamaktadır. Örneklem, 200'ü muhasebe ve finans alanında çeşitli dersler almış öğrenciler ile 200'ü öğretmen olan kolayda örnekleme tekniğiyle seçilmiş toplam 400 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların kişisel bilgileri için "Kişisel Bilgi Formu", finansal okuryazarlık düzeylerini belirlemek için de literatürde "Big Three-Big Five" olarak bilinen ölçek kullanılmıştır. Verilerin analizi için "t testi" ve "Tek yönlü varyans analizi (ANOVA)" uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin "cinsiyet, yaş, medeni durum, bölüm, deneyim ve gelir durumu" değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği ortaya konmaya çalışılmıştır.
Anahtar kelimeler: Finans okuryazarlığı, İslami finans okuryazarlığı, Muhasebe okuryazarlığı

[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ HISSE SENEDI PIYASALARI ÜZERINE ETKILERINI ELE ALAN ÇALIŞMALARIN BIBLIYOMETRIK ANALIZI

Araş. Gör. Musa OVALI[1]

Özet

Finansal bilginin güvenilirlik, anlaşılabilirlik gibi niteliklere sahip olması gerekliliği, sermayenin ve finansal sistemin güvenliğinin sağlanması için düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmış, sermaye piyasaları katılımcılarının nitelikli ve anlaşılabilir bilgiye zamanında ulaşabilmeleri için ülkeler tarafından çeşitli adımlar atılmıştır. Finansal bilgilerin hata ve manipülasyona açık olması dolayısıyla bu olumsuz durumları ortadan kaldırabilmek, finansal bilgilerin sunuluş biçimi ve içeriğine uluslararası düzeyde bir standart getirebilmek için uluslararası muhasebe standartları (IFRS) ön plana çıkmıştır. Bu standartları uygulayan ülkeler ve firmalar, yatırım tercihinde ön sıralarda yer almış, yatırım kararı alma noktasında yatırımcılar için bir tercih sebebi olmuştur. IFRS temelli muhasebe anlayışıyla yatırımcıların sermaye piyasalarında daha fazla yer alması, sermayenin dolaşımının artması, finansal tablolarda sunulan bilgilerin karşılaştırılabilirliğinin ve güvenilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu anlayışla finansal piyasalarda yerelden ziyade küresel bir yaklaşım sergilenmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Çünkü küreselleşmiş güçlü bir finansal raporlama, yatırımcılar için karşılaştırılabilir bilgi sunumu sağlama, sınır ötesi yatırıma teşvik etme, düşük maliyetli sermaye, kaynakların etkin dağılımı, ekonomik büyümenin arttırılması gibi faydalar sağlayacaktır (Alkan & Doğan, 2012:88). Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde IFRS ile gelen düzenlemelerin finansal tablolarda değişikliklere yol açması IFRS'nin yatırımcı algısına, sermaye maliyetine, likidite yönetimine, analiz ve tahmin doğruluğuna ve sınır ötesi sermaye akımı üzerine etkisinin olup olmadığı eğer varsa bu etkinin boyutu üzerine araştırma sorularını karşımıza çıkarmaktadır. Çalışmanın amacı IFRS değişikliklerinin bahsi geçen alanlara olan etkilerini inceleyen çalışmaları bibliyometrik analizle ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda VOSviewer programı kullanılarak Web of Science veri tabanında 2016-2020 tarihleri arasında yayınlanan SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH, ESCI endekslerinde taranan makaleler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler :IFRS, Hisse Senedi Piyasaları, Bibliyometrik Analiz.
Jel Kodları : M41.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON THE EFFECTS OF INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS ON STOCK MARKETS

Ress. Asist. Musa OVALI[1]

Abstract

The necessity of financial information to have qualities such as reliability and comprehensibility necessitated the making of regulations to ensure the security of the capital and the financial system, and various steps have been taken by the countries to ensure that the participants of the capital markets can access qualified and understandable information on time. International accounting standards (IFRS) have come to the fore in order to eliminate these negative situations due to the fact that financial information is open to error and manipulation, and to bring an international standard to the presentation and content of financial information. Countries and companies that implement these standards have been at the forefront of investment preferences and have been a reason for preference for investors at the point of investment decision. With the IFRS-based accounting approach, it is aimed to have investors more involved in the capital markets, to increase the circulation of capital, and to ensure the comparability and reliability of the information presented in the financial statements. With this understanding, it has been tried to provide a global approach rather than a local one in financial markets. Because a strong globalized financial reporting will provide benefits such as providing comparable information for investors, encouraging cross-border investment, low-cost capital, efficient distribution of resources, and increasing economic growth (Alkan & Doğan, 2012: 88). When the studies in the literature are examined, the fact that the regulations introduced with IFRS cause changes in the financial statements raises research questions on whether IFRS has an effect on investor perception, cost of capital, liquidity management, analysis and forecasting accuracy, and cross-border capital flow, if any, on the size of this effect. The aim of the study is to present the studies examining the effects of IFRS changes on the mentioned areas with bibliometric analysis. For this purpose, the articles scanned in the SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH, ESCI indexes published in the Web of Science database between 2016-2020 using the VOSviewer program were examined.

Key Words :IFRS, Stock Markets, Bibliometric Analysis.
Jel Codes : M41.

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi, 0236 201 3927, musa.ovali@cbu.edu.tr

KÜRESEL DOĞAN İŞLETMELERİN ERKEN ULUSLARARASILAŞMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Serdar YILMAZ [1]

Doç. Dr. İsmail METİN [2]

Özet

Bu çalışma, KDİ'lerin erkenden uluslararası firma haline gelmelerinde etkili olan faktörler incelenerek, bu faktörlerin uluslararasılaşma sürecinin hızlanmasında geleneksel yöntemleri takip ederek uluslararasılaşmış firmalara göre anlamlı bir etkide bulunup bulunmadığını ortaya koyması yönüyle bu alanda yapılan çalışmalara katkı sağlaması, bundan sonra yapılacak çalışmalara referans olması ve işletmelere uluslararasılaşma sürecinde, yetkililere ise ekonomik büyüme ve kalkınmaya yönelik politika ve stratejileri belirleme çalışmalarında rehberlik etmesi amacıyla ortaya konmuştur. Araştırmada Küresel Doğan İşletmelerin, geleneksel yöntemleri takip ederek uluslararasılaşmış firmalara göre daha erken uluslararası işletme haline gelmesinde hangi faktörler ne derece etkilidir? sorusuna cevap aranmıştır. Araştırmada nitel veri analizi yöntemlerinden çoklu durum analizine başvurulmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmıştır. Görüşmeler sonucu elde edilen verilerden oluşturulan kodlar MAXQDA programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın evrenini, Ege bölgesinde yer alan küresel doğan işletmeler oluşturmaktadır. Görüşmeyi kabul eden ve KDİ tanımına uyan Manisa, İzmir ve Kütahya illerinde toplam 10 firma araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında toplanan verilerden elde edilen bulguları; "KDİ'lerin uluslararası fırsatlardan haberdar olmak için başlıca kaynakları uluslararası ağ bağlantıları, fuarlar, web siteleri, internet kaynaklarıdır. KDİ'ler teknolojiyi etkin kullanır ve Ar-Ge faaliyetlerine önem verir. KDİ'ler yenilikçidir. Rekabet avantajı sağlamak amacıyla yeni ürün geliştirme ve eşsiz ürün geliştirme gibi stratejileri kullanır. KDİ'lerin girişimcileri ve yöneticileri en az bir yabancı dili etkin şekilde kullanan, ihracat deneyimi olan ve genellikle yurt dışı ağ bağlantılarına sahip kişilerden oluşur. KDİ'ler genellikle ihracat odaklı kurulur ve uluslararasılaşma sürecinin ilk aşamasını ihracat pazarlaması oluşturur." şeklinde sıralayabiliriz.

Anahtar Kelimeler : Küreselleşme, Küresel Doğan, Uluslararası Ticaret.

Jel Kodları : F1, F5.

THE FACTORS AFFECTING THE EARLY INTERNATIONALIZATION OF THE GLOBAL-BORN FIRMS

Abstract

This study has been put forward with the purposes of scrutinizing the effective factors in the early internationalization of the Born Global Companies and to determine whether these factors have a meaningful influence in their internationalization processes when compared to the internationalized firms that follow traditional methods so as to make a contribution to the related litterateur, to constitute a reference point for the forthcoming studies, and to provide guidance for firms in their internationalization processes as well as for authorities in their determination of the policies and strategies for economic growth and progress. In the scope of the study, an answer has been searched for to the question "Which factors are effective in the earlier internationalization of the Born Global Companies when compared to the internationalized firms that follow traditional methods?" Among the qualitative data analysis methods, multi-case analysis has been chosen to be used in the context of the research. Codes that were created from the data acquired at the end of the semi-structured interviews have been analyzed via MAXQDA program. The population of the study consists of Born Global companies located in the Aegean region. 10 firms which are in accordance with the definition of the Born Global Companies, and which accept interviews - located in Manisa, İzmir, and Kütahya - constitute the research group of the study. The findings acquired in the scope of the study can be listed as follows: "The main sources for the Born Global Companies in their being informed about

[1]Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, 05067123569, serrdarylmaz@gmail.com

[2]Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, 05334291305, dr.i.metin@gmail.com

* Bu Çalışma "Küresel Doğan İşletmelerin Erken Uluslararasılaşmasını Etkileyen Faktörler" adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

the international opportunities are international network connections, fairs, web sites and internet resources. Born Global companies use technology effectively and they give importance to Research and Development activities. Born Global Companies are innovative. They use strategies such as new product developments and unique product developments for competition. The management staff of these companies consists of people who can use at least one foreign language effectively, who have exporting experiences and who have foreign network connections. Born Global Companies are generally founded with export-based purposes and the export marketing constitutes the first step of their internationalization process".

Keywords: Globalization, Born Global, International Trade

Jel Codes: F1, F5.

STRATEJİK YÖNETİM MUHASEBESİ ARAÇLARININ, BÜTÇELEME ARAÇLARININ, FAALİYET ARAÇLARININ VE PERFORMANS DEĞERLENDİRME ARAÇLARININ HASTANELERDE KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ[1]

Özlem ÖZER[2]
Cuma ERCAN[3]

Özet
Bu araştırmanın amacı, stratejik yönetim muhasebesi araçlarının, bütçeleme araçlarının, faaliyet araçlarının ve performans değerlendirme araçlarının hastanelerde kullanım düzeylerini araştırmaktır. Bu doğrultuda Şanlıurfa il ve ilçelerindeki devlet, özel ve üniversite hastanelerinin stratejik yönetim muhasebesi araçlarını, bütçeleme araçlarını ve faaliyet araçlarını ne kadar doğru kullandıkları ve bunların hastanelerin stratejilerine olan uyumu belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Şanlıurfa il ve ilçelerinde yer alan 20 hastanedeki yönetim kadrosu; örneklemini ise 13 devlet, 4 özel ve 1 üniversite olmak üzere 18 hastanede yer alan yönetim kadrosu oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda bütün araçların kullanım düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğu görülmüştür. Ayrıca en yüksek kullanım düzeyinin stratejik yönetim muhasebesi araçlarında benchmarking, bütçeleme araçlarında mali yıl tahminleme, faaliyet araçlarında ise risk yönetimi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Anahtar Kelimeler: Stratejik yönetim muhasebesi araçları, bütçeleme araçları, faaliyet araçları, performans değerlendirme araçları.

Investigation of Use Levels of Strategic Management Accounting Tools, Budgeting Tools, Activity Tools and Performance Evaluation Tools in Hospitals

Abstract
The aim of this research is to investigate the usage levels of strategic management accounting tools, budgeting tools, operational tools, non-financial performance evaluation and financial performance evaluation tools in hospitals. In this direction, it has been tried to determine how well the state, private and university hospitals in Şanlıurfa province and its districts use strategic management accounting tools, budgeting tools and activity tools and their compatibility with the strategies of the hospitals. The population of the research is the management staff in 20 hospitals in Şanlıurfa provinces and districts; The sample consists of the management staff in 18 hospitals, including 13 state, 4 private and 1 university. As a result of the research, it was seen that the usage levels of all tools were above the average. In addition, it has been concluded that the highest level of use is in benchmarking in strategic management accounting tools, in financial year estimation in budgeting tools, and in risk management in operating tools.
Keywords: Strategic management accounting tools, budgeting tools, operating tools, performance evaluation tools.

[1]Bu çalışma "Stratejik yönetim muhasebesi araçlarının hastane performansına etkisi: Şanlıurfa örneği" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.
[2]Öğr. Gör. Harran Üniversitesi Akçakale Meslek Yüksekokulu, ozlemozer@harran.edu.tr https://orcid.org/0000-0003-2349-0703
[3]Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, cercan27@gmail.com https://orcid.org/0000-0001-7440-740X

BİST'DA BORÇ ÖDEME GÜCÜ ORANLARI VE KARLILIK İLİŞKİSİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE ARAŞTIRILMASINA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Tayfun Deniz KUĞU[1]

Özet

Veri Zarflama Analizi (VZA) istatistik ve matematik uygulamaların yanı sıra, pazarlama, finans gibi işletmecilik alanlarında yoğunlukla kullanılan bir yöntemdir. Yöntemin özünde, benzer girdilerin kullanılarak aynı tür çıktıları kullanan birimlerin etkinliğinin ölçülmesi yatmaktadır. Bu bakımdan VZA kullanılan her çalışma amacı ne olursa olsun aynı zamanda bir etkinlik ve verimlilik ölçümü de sağlamaktadır.

Bu çalışmada Borsa İstanbul'da (BİST) yer alan ana metal sanayi işletmelerinden tesadüfi yöntemle seçilen işletmelerin on tanesine yönelik olarak karlılıkları ile kısa vadeli borç ödeme gücü oranları arasındaki ilişki, Veri Zarflama Analizi kullanılarak araştırılmaya çalışılmıştır. Çalışmada kısa vadeli borç ödeme gücü oranları girdi, karlılık oranları çıktı kabul edilerek VZA modeli oluşturulmuş, modelin çözümlenmesi ile elde edilen sonuçlar yorumlanmaya çalışılmıştır. Çalışmada 2019 ve 2020 yılları verileri kullanılarak yıllar itibariyle bir karşılaştırma olanağına kavuşmak amaçlanırken aynı zamanda kısmen pandemi öncesi ve sonrası bilgiler elde edilmeye de çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler :Kısa Vadeli Borç Ödeme Gücü Oranları, Veri Zarflama Analizi, Karlılık.

Jel Kodları :G2, G3, G5.

A STUDY ON INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP OF DEBT PAYMENT RATIOS AND PROFITABILITY IN BIST WITH DATA ENVELOPEMENT ANALYSIS

Abstract

Data Envelopment Analysis (DEA) is a method widely used in business areas such as marketing and finance, as well as statistical and mathematical applications. The essence of the method lies in measuring the effectiveness of units that use the same type of output using similar inputs. In this respect, DEA also provides a measure of efficiency and productivity, regardless of the purpose of each study used.

In this study, the relationship between profitability and short-term solvency ratios for ten of the main metal industry enterprises in Borsa Istanbul (BIST) selected by random method was tried to be investigated by using Data Envelopment Analysis. In the study, DEA model was created by accepting short-term solvency ratios as input and profitability ratios as output, and the results obtained by analyzing the model were tried to be interpreted. In the study, it is aimed to have a comparison opportunity by years using the data of 2019 and 2020, while at the same time, it has been tried to obtain partially pre- and post-pandemic information.

Key Words : Short-term Solvency Ratios, Data Envelopment Analysis, Profitability.

Jel Codes : G2, G3, G5

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Finans ve Bankacılık Bölümü, 05322931976, tayfunkugu@hotmail.com

YAPAY ZEKANIN TARIM VE HAYVANCILIĞA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan KIVRAK[1]

Özet

Gelişen teknoloji hayatın her noktasına dokunmakta, insanoğlunun üzerindeki iş yükünü hafifletmeye devam etmektedir. Tarım ve hayvancılık alanında, çiftçiler hayvanlarının konumunu, refahını ve sağlığını yapay zeka destekli ısı, ses ve görüntü özelliklerini kullanan uygulamalardan yararlanmakta, sürülerini havadan yönlendirebilmekte, süt sağımında robottan da faydalanmakta, sürü yönetiminden tohumlama eşleştirmelerine, sıcaklık stresinden gübre yönetimine, meme sağlığından kızgınlık ve döl verimi takibine kadar her türlü işlem dijital ortamda yapılabilmektedir. Teknolojide ve yapay zekada yaşanan ilerlemeler, sadece insanların yaptığı işleri değil hayvanların da yaptığı işlerin de yapılabildiğini göstermektedir. Çoban köpeği gibi havlayan dronlar, robot çoban köpekler, yapay zeka ile donatılan robot evcil hayvanlar günlük yaşamda yerlerini almaya başlamışlardır. Yeni nesil teknolojiler, rutin yaşamdaki zorluklardan, deneyimlerden ilham alınarak inovasyon yapılarak günlük yaşama adapte edilmiştir. Tarım, hayvancılık ve yapay zeka kavramlarının ele alındığı bu çalışmada, teknolojinin tarım, hayvancılık ve günlük yaşam üzerindeki etki ve kontrolleri örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler **:** Teknoloji , Yapay Zeka, Hayvancılık.
Jel Kodları **:**O31.

THE EFFECT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON AGRICULTURE AND LIVESTOCK

Assist. Prof. Dr . Oğuzhan KIVRAK[2]

Abstract

The innovation in technology touches every aspect of life and carry on to decrease the workload of humankind. The farmers can track the animals' location, wealth and health via applications that uses heat, sound and video features which supported by artificial intelligence in agriculture and farming. The functions as controling herds from air, milking by robots,management of herd , fertility, seeding mappings, controling breast healt etc. can be processed in the digital environment. Advances in technology and artificial intelligence shows that not only the jobs that humans do but also the jobs that animals do can be done. Drones that bark like dogs, Boston Dynamics robot dog, robot pets equipped with artificial intelligence have begun to join our daily life. New generation technologies which inspired by the difficulties and experiences of routine life, have been adapted to daily life by innovation. In this study, the concepts of agriculture, livestock and artificial intelligence are discussed. The effects of technology on agriculture, livestock and daily life are explained with examples

Keywords **:** Technology , Artificial Intelligence, Livestock.
Jel Codes **:**O31.

[1]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi – Bandırma Meslek Yüksek Okulu, 0266 717 7532, okivrak@bandirma.edu.tr
[2]Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi – Bandırma Meslek Yüksek Okulu, 0266 717 7532, okivrak@bandirma.edu.tr

YAPAY ZEKA ALANINDAKİ GELİŞMELERİN VERGİ UYGULAMALARINA YANSIMASI

Prof. Dr. Ramazan ARMAĞAN[1]

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ARMAĞAN[2]

Büşra ASLAN[3]

Özet

Tüm canlılar arasında sadece insanoğlunun sahip olduğu akıl yürütebilme özelliği sayesinde olay ve durumlar karşısında anlam çıkarma, genelleme yapabilme, geçmiş deneyimler destekli öğrenebilme gibi yeteneklerinden oluşan insan zekasını modelleyerek bir bilgisayar veya makinaya kazandırılmasına "yapay zeka" denilmektedir. Bu kavramın içeriği sadece bilgisayar programları ile klasik algoritma işlemlerin yapılmasının ötesinde olay ve durumlar karşısında konuşulanları anlayarak komut ve görevleri yerine getirerek cevap verilmesinden oluşmaktadır.

1950'li yıllarla birlikte üretim süreçlerinde benimsenen "makinelerin akıllandırılması fikri", zamanla pek çok sektör ve alanda yapay zekalı ürünlerin kullanımını yaygınlaştırmıştır. Günümüzde sağlık, güvenlik, istihbarat, savunma sanayisi, suç önleme, iletişim, eğlence, sanat, pazarlama, lojistik ve tedarik zinciri, mühendislik, kimya, biyoloji, mimarlık, ulaşım/trafik kontrolü, istatistik, matematik vb. alanlarda etkili şekilde yapay zeka uygulamaları söz konusudur.

Yapay zeka uygulamalarında çok sayıda verinin kapsamlı şekilde analizinin yapılabilmesi, karmaşık ve soyut problemlere çözüm üretilebilmesi nedeniyle vergi uygulamalarında da kullanılmaya başlanmıştır. Böylece, mükelleflerinin gelir ve giderlerinin tespiti ve kayıtlarının incelenmesi, küreselleşme sonucu artan şahıs- para-mal-sermaye hareketlerinin izlenmesinde vergi kayıp ve kaçaklarının azaltılmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Dengeli ve adaletli bir vergi politikasının uygulanmasında, verilerin toplanması, işlenmesi, analizi, süreç yönetimi ve geleceğe dönük tahminlerin yapılması önem taşımaktadır. Bu kapsamda yapay zeka uygulamaları ile bir yandan mükelleflerin vergi kanunları ve piyasalar hakkında anlık bilgilendirilmesi ve dijital danışmanlık hizmeti almaları ile vergi uyumuna katkı sağlanırken diğer yandan vergi hasılatının artırılması da hedeflenmektedir.

Vergi idaresince yapay zekanın kullanımı iki alanda yoğunlaşmıştır. Birincisi; mükelleflerin gerçek bilgilerine ulaşılması ve vergi istihbaratının gerçekleştirilmesinde, ikincisi ise vergilendirme ve denetim işlemlerinde hataların azaltılması, vergi maliyetlerinin düşürülmesi ve vergilendirme sürecinin hızlandırılması ve kolaylaştırılmasıdır. Bu çalışma kapsamında yapay zekanın ikinci kullanım alanı üzerinde durularak idare ve vergi mükellefleri boyutu ile genel bir değerlendirme yapılması öngörülmüştür.

[1] Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, ramazanarmagan@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1786-6877.

[2] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Salihli İİBF, Maliye Bölümü, Mali Hukuk Anabilim Dalı, ayse.armagan@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5018-4416.

[3] Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Tezli Yüksek Lisans öğrencisi, busraaslann@hotmail.com.

8. OTURUM/8TH SESSION: EĞİTİM BİLİMLERİ

ÜÇÜNCÜ GÜN/THIRD DAY		
Tarih/Date	30.10.2020	**8. Oturum/8th Session** **Eğitim Bilimleri**
Saat/Time	10.00	
Salon	Salon 2/Hall 2	
Moderator	Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK	
Teams Code	**qije0tr**	

Bildiri No. 1392: Oecd Ülkelerinin Eğitimsel Etkinliklerinin Veri Zarflama Analizi İle Değerlendirilmesi	Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ Kırklareli Üniversitesi Dr. Semih ÇAYAK Milli Eğitim Bakanlığı
Bildiri No. 1378: Liselerde Matematik Ve Geometri Derslerinin Ayrılmasına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi	Lisansüstü Öğrencisi Kadriye Yiğit Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doç. Dr. Gülay Bedir Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1377: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlkokul Ve Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmen Egosuna Yönelik Görüşleri	Lisansüstü Öğrencisi Hüda Kutlu Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doç. Dr. Gülay Bedir Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1373: Bartın Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Öğrencilerinin Cep Telefonu Seçiminin Analitik Hiyerarşik Süreç ve Bulanık Analitik Hiyerarşik Süreç Yöntemleri Kullanılarak Belirlenmesi	Prof. Dr. Alper AYTEKİN Arş. Gör. Fatma AKGÜN Arş. Gör. Hakan AYDOĞAN Bartın Üniversitesi
Bildiri No. 1367: Öğretmenlerin Algıladıkları Örgütsel Destek Düzeyi İle Mesleki Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Lisansüstü Öğrencisi Zehra Selin Zorlu Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1359: Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algıları İle Motivasyon Düzeyleri Arasındaki İlişki	Lisansüstü Öğrencisi Nefise DOĞAN Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1340: Eurydice Resmi Web Sayfasında Yer Alan Avrupa Birliği Üyesi Olmayan Ülkelerin Yetişkin Eğitimi Ve Öğretimi Politikaları	Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK Lisansüstü Öğrencisi Damla BARLAS Lisansüstü Öğrencisi Muhammed KARABIYIK Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1339: Türkiye'de Dyned Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Programı İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK Lisansüstü Öğrencisi Damla BARLAS Lisansüstü Öğrencisi Muhammed KARABIYIK Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No. 1348: Öğretmen Liderliği İle Bireysel Yenilikçilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Lisansüstü Öğrencisi Emrah KOŞUM Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Bildiri No. 1270: Yabancı Dil Eğitiminde Dört Temel Dil Becerisini Geliştirmeye Yönelik Kullanılabilecek Web 2.0 Araçları	Arş. Gör. Merve ÇILDIR Gazi Üniversitesi
Bildiri No.1393: Eurydice Raporlarında Avrupa Birliği Üyesi Olan Ülkelerin Okul Öncesi Eğitim Politikaları	Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi İrem YÜKSEL Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Bildiri No.1370: Öğretmenlerin Kişilik Özellikleri İle Sürekli Öfke Ve Öfke İfade Tarz Düzeyleri Arasındaki İlişki	Lisansüstü Öğrencisi Erhan BEKTAŞ Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

OECD ÜLKELERİNİN EĞİTİMSEL ETKİNLİKLERİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Semih ÇAYAK[1]

Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ[2]

Özet

Bu çalışmada OECD ülkelerinin eğitim performansları, seçilmiş bazı eğitimsel göstergeler doğrultusunda Veri Zarflama Analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmada OECD tarafından yayınlanan üye ülkelerin eğitimsel göstergelerine ilişkin değerler ve PISA puanları kullanılmıştır. Çalışmada ölçeğe sabit getiri varsayımına dayanan girdi yönlü Charnes Cooper Rhodes (CCR) modeli kullanılmıştır. Veriler EMS 1.3 programıyla analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda 10 ülke %100 etkinlik skoru ile etkin olarak bulunmuştur. Bu ülkelerden Lüksemburg %189,96'luk süper etkinlik skoru ile ilk sıradadır. Lüksemburg'u ikinci sırada %164,84'lük süper etkinlik skoru ile Estonya izlemektedir. Ayrıca analiz sonucunda etkinlikleri düşük olan ülkelere etkinliklerini nasıl artırabilecekleri konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler **:**Eğitimsel etkinlik, Veri zarflama, PISA 2018, OECD countries.

Jel Kodları **:**I20, I21

EVALUATION OF EDUCATIONAL efflcIency OF OECD COUNTRIES WITH DATA ENVELOPEMENT ANALYSIS

Dr. Semih ÇAYAK

Assoc. Prof. Dr. Menekşe ESKİCİ

Abstract

In this study, the educational performances of OECD countries were evaluated with Data Envelopment Analysis in line with some selected educational indicators. In the study, values related to educational indicators of member countries published by OECD and PISA scores were used. In the study, the input-oriented Charnes Cooper Rhodes (CCR) model (based on the assumption of constant returns to scale) was used. The data were analyzed with the EMS 1.3 program. As a result of the analysis, 10 countries were found to be effective with a 100% efficiency score. Among these countries, Luxembourg ranks first with a super efficiency score of 189.96%. Luxembourg is followed by Estonia with a super efficiency score of 164.84%. As a result of the findings, suggestions were made to countries with low efficiency on how to increase their efficiency.

Keywords: Educational efficiency, Data envelopment, PISA 2018, OECD countries.

Jel Kods:I20, I21

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, 05426136584, semihcayak@gmail.com
[2]Kırklareli Üniversitesi, menekeskici@hotmail.com

LİSELERDE MATEMATİK VE GEOMETRİ DERSLERİNİN AYRILMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Kadriye YİĞİT[1]

Gülay BEDİR[2]

Özet

Matematik ve geometri dersleri birleştirilerek verilmesinin öğrencilerin başarısını olumlu ve olumsuz şekilde etkilediğine yönelik öğretmenler arasında farklı yorumlar yapılmaktadır. Bu araştırmanın amacı birçok matematik öğretmeni tarafından bir problem olarak belirtilen bu iki dersin birleştirilmesinin sebeplerini, yaşanılan sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik matematik öğretmenlerinin görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yönteminin ve fenomenolojik desenin kullanıldığı bu araştırmada veriler 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş il merkezinde görev yapan matematik öğretmenlerinin katılımıyla elde edilmiştir. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme ve ölçüt örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu ve verilerin analizinde içerik analizi yönteminden faydalanılmıştır. Araştırma sonunda matematik ve geometri derslerinin birlikte verilmesinin geometri konularının ardışık öğretilmesine engel olduğu ve geometri başarısını olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Matematik dersi, geometri dersi, ortaöğretim

[1] Kadriye Yiğit, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

[2] Doç. Dr. Gülay Bedir, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, gulaybedir@hotmail.com

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMEN EGOSUNA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Hüda KUTLU [1]

Doç. Dr. Gülay BEDİR[2]

Özet

Araştırmanın amacı ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin öğretmen egosuna yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu çalışma nitel araştırma yönteminde olup, çalışmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır ve öğretmenlerin -*öğretmen ego alg*ı- olgusu incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 öğretim yılında Kahramanmaraş merkez ilçeleri Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerinde görev yapan ilkokul ve ortaokul öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örneklemesi tercih edilmiştir. Öğretmenlerin farklı branşlara sahip olmasına, farklı kademelerde ve yerlerde görev yapmıyor olmalarına dikkat edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ve verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin ego algıları branş, kıdem, cinsiyet, okul türü ve idari görev yapma durumuna göre gruplandırılmıştır. Özellikle idari görev yapan bireylerin egosunun daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmada nitel yöntem kullanılmış, nicel yöntemlerle de öğretmenlerin ego düzeylerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Sözcükler: İlkokul, ortaokul, öğretmen egosu

[1] Hüda Kutlu, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

[2] Doç. Dr. Gülay Bedir, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, gulaybedir@hotmail.com

BARTIN ÜNİVERSİTESİ YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN CEP TELEFONU SEÇİMİNİN ANALİTİK HİYERARŞİK SÜREÇ VE BULANIK ANALİTİK HİYERARŞİK SÜREÇ YÖNTEMLERİ KULLANILARAK BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Alper Aytekin[1]
Arş. Gör. Fatma Akgün[2]
Arş. Gör. Hakan Aydoğan[3]

Özet

Günümüzde bilişim teknolojilerinde hızlı bir ilerleme yaşanmaktadır. Bu ilerleme özellikle iletişim teknolojilerinde kendini göstermektedir. İletişim teknolojilerindeki gelişimle birlikte akıllı telefonlar ile günlük rutin işlerimizin birçoğunu yapabilmekteyiz. Bu nedenle akıllı telefonlar günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Akıllı telefonların günlük hayatımızda etkin bir şekilde yer almasıyla birlikte akıllı telefon pazarına olan talep yoğun bir artış göstermiştir. Tüketicilerin ise satın alma eğilimleri ihtiyaç ve zevklerin çeşitliliğine göre farklılık göstermektedir. Akıllı telefon pazarındaki hızlı büyüme alternatiflerin de çoğalmasına neden olmuştur. Alternatiflerin çoğalması ise tüketicinin karar verme eylemini karmaşık hale getirmiştir. Çalışma kapsamında Bartın Üniversitesi yönetim bilişim sistemleri bölümü lisans öğrencilerinin akıllı telefon seçim eğilimleri incelenmiştir. Çalışmada çok kriterli karar verme tekniklerinden olan Analitik hiyerarşi prosesi (AHP) ve Bulanık analitik hiyerarşi prosesi (BAHP) kullanılmıştır. Çalışmada ilk olarak öğrencilerin akıllı cihaz seçerken kullandıkları kriter ağırlıkları AHP ile sıralanmış ve sonrasında ise BAHP yöntemi ile de alternatifler sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler **:** Analitik hiyerarşi prosesi, Bulanık analitik hiyerarşi prosesi, Çok kriterli karar verme.
Jel Kodları **:**Z0.

Determination of Mobile Phone Selection of Bartın University Management Information Systems Students Using Analytical Hierarchical Process and Fuzzy Analytical Hierarchical Process Methods

Prof. Dr. Alper Aytekin[1]
Ra. Fatma Akgün[2]
Ra. Hakan Aydoğan[2]

Abstract

Today, rapid progress is occurred in information technologies. This progress appears itself especially in communication technologies. With the development in communication technologies, we can do many of our daily routine works with smart phones. Therefore, smartphones have become an integral part of our daily lives. With the effective involvement of smartphones in our daily lives, the demand for the smart device market has increased massively. Consumers' purchasing tendencies differ according to the diversity of their needs and preferences. The rapid growth in the smartphone market has led to the proliferation of alternatives. The proliferation of alternatives has complicated the decision-making action of the consumer. Within the scope of the study, the smartphone selection tendencies of the bachelor students of the management information systems department of Bartın University were examined. In this study, Analytical Hierarchy Process (AHP) and Fuzzy Analytical Hierarchy Process (BAHP), which are multi-criteria decision making techniques, were used. In this study, firstly, the criteria weights used by the students when choosing smart devices were listed with AHP, and then the alternatives were listed with the BAHP method.

Keywords: Analytical hierarchy process, Fuzzy analytical hierarchy process, Multi-criteria decision making.
Gel Codes: Z0.

[1]Bartın Üniversitesi, aytekin@bartin.edu.tr
[2]Bartın Üniversitesi, fakgun@bartin.edu.tr
[2]Bartın Üniversitesi, haydogan@bartin.edu.tr

ÖĞRETMENLERİN ALGILADIKLARI ÖRGÜTSEL DESTEK DÜZEYİ İLE MESLEKİ BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Zehra Selin ZORLU[1]

Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ

Özet

Bu araştırmanın amacı; öğretmenlerin algıladıkları örgütsel destek ile mesleki benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma nicel bir çalışma olup ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa iline bağlı olan tüm ilçelerde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulu, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 114 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Derinbay (2011) tarafından geliştirilen "Algılanan Örgütsel Destek Ölçeği (AÖDÖ)", Arıcak (1999b) tarafından geliştirilen "Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği (MBSÖ)"ve araştırmanın amaçlarına yönelik hazırlanan ve araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin analizi için Jamovi 1.6.16 programının kullanıldığı çalışmada, öğretmenlerin algıladıkları örgütsel destek düzeyleri ile mesleki benlik saygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi bulmak için Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca çalışmada öğretmenlerin algıladıkları örgütsel destek düzeyleri ile mesleki benlik saygı düzeylerinin demografik özelliklere göre değişip değişmediğini bulmak için Levene's Testi, Bağımsız Gruplar için t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Mann Whitney-U testi, Kruskal Wallis-H testi ve Post Hoc (LSD) testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda, öğretmenlerin mesleki benlik saygısı düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, branş, görevli olduğu okul türü ve mesleki kıdem değişkenlerine göre istatistiksel anlamlı farklılıklar göstermediği, bununla birlikte algılanan örgütsel destek düzeylerinin sadece medeni durum değişkenine göre istatistiksel anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin algılanan örgütsel destek düzeylerinin ve mesleki benlik saygısı düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve aralarındaki ilişkinin pozitif yönlü ve düşük seviyede olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara kaynak olması bakımından araştırma önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Destek, Mesleki Benlik, Öğretmen

Jel Kodları: I210

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, +905413793582, zehraselinkopar@gmail.com

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL ADALET ALGILARI İLE MOTİVASYON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nefise DOĞAN[1]
Hasan Erkan ATALMIŞ[2]

Özet

Bu çalışmanın amacı Kahramanmaraş iline bağlı Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ile motivasyonları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu sayede öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ile motivasyonları arasındaki ilişki düzeylerini belirleyerek okullarımızda görev yapan öğretmenlerin örgütsel adalet algıları hakkında bilgi sahibi olup; motivasyonları ile arasında anlamlı farklılık olup olmadığını ölçerek literatüre bu konu hakkında önemli fikirler ortaya konulacağı düşünülmektedir. Araştırma nicel bir araştırma olup tarama modellerinden ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğittim-öğretim yılı ikinci döneminde, Kahramanmaraş iline bağlı Onikişubat ve Dulkadiroğlu merkez ilçelerinde kamu ve özel anaokulu, ilkokul, ortaokul, liselerde görev yapan toplam 8957 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 140 öğretmen oluşturmaktadır. Yapılan çalışmanın sonucuna göre ise öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ile motivasyonları arasında istatistiksel olarak yüksek düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda çalışma alanı konusunda eksikleri olan okul yöneticilerine yol gösterici nitelikte olması ve daha sonra bu konuda araştırma yapacak araştırmacılara kaynak olması bakımından araştırma önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler **:** Örgütsel Adalet, Motivasyon, Öğretmen.
Jel Kodları **:** I210

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHERS' PERCEPTIONS OF ORGANIZATIONAL JUSTICE AND LEVELS OF MOTIVATION

Nefise DOĞAN[1]
Hasan ErkaN ATALMIŞ[2]

Summary

The aim of this study is to determine the relationship between organizational justice perceptions and motivations of teachers working in Onikisubat and Dulkadiroğlu districts of Kahramanmaraş province. In this way, by determining the relationship levels between teachers' perceptions of organizational justice and their motivation, they can have information about the organizational justice perceptions of teachers working in our schools; It is thought that important ideas about this subject will be put forward to the literature by measuring whether there is a significant difference between their motivation and their motivation. The research is a quantitative research and it was designed in relational scanning model, one of the scanning models. The population of the research consists of 8957 teachers working in public and private kindergartens, primary schools, secondary schools and high schools in the central districts of Onikişubat and Dulkadiroğlu of Kahramanmaraş in the second term of the 2020-2021 academic year. The sample of the study consists of 140 teachers selected by simple random sampling method. According to the results of the study, it was concluded that there is a statistically high level of relationship between teachers' perceptions of organizational justice and their motivation. In this direction, the research is important in terms of being a guide for school administrators who have deficiencies in the field of study and being a source for researchers who will conduct research on this subject later.

Anahtar Kelimeler: Organizational justice, Motivation, Teacher

[1] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, +905442589668 nefiseedogan@gmail.com
[2] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, +905073174048 erkanatalmis@gmail.com

EURYDICE RESMİ WEB SAYFASINDA YER ALAN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ OLMAYAN ÜLKELERİN YETİŞKİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ POLİTİKALARI

Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK[1]

YL Öğrencisi Damla BARLAS[2]

YL Öğrencisi Muhammed KARABIYIK[3]

Özet

Yetişkin eğitimi, toplumların ve bireylerinin yaşam boyu öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için giriştikleri eylemler olarak ifade edilmektedir. Yaşam boyu öğrenme kavramının bir yansıması olan yetişkin eğitimi ve öğretimi, Eurydice resmî web sayfasında ulusal eğitim sistemleri başlığı altında yer almaktadır. Alan yazında Eurydice rapor ve kaynaklarından yararlanılarak yapılan eğitim sistemi karşılaştırmaları bulunmaktadır ancak Eurydice kaynaklarının ülkeler bazında ulusal eğitim sistemlerinde yer alan yetişkin eğitimi ve öğretimi bağlamında politikalarının incelendiği bir çalışmanın yer almadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu veriler sonucunda bu çalışmanın amacı, Eurydice resmî web sayfasında yer alan Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerin ulusal eğitim sistemlerinde yer alan yetişkin eğitimi ve öğretimi başlığı altındaki politikalarının incelenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır. İncelenen dokümanlar betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan çalışmanın evrenini Eurydice resmî web sayfasının *"ulusal eğitim sistemi"* başlığı altında yer alan 41 ülke; örneklemini ise Avrupa Birliği'ne üye olmayan 14 üye ülke oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen veri aktarım formu kullanılmıştır. Eurydice resmî sayfasında yer alan Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerin yetişkin eğitimi ve öğretimine ilişkin raporları; "sorumlulukların dağılımı", "gelişmeler ve mevcut politika öncelikleri", "ana sağlayıcılar", "ana hizmet türleri" olmak üzere dört alt başlık bağlamında ortaya koyulmuştur. Çalışmada elde edilen veriler sonucunda; yetişkin eğitim sorumlularının en fazla merkezi yönetim veya merkezi yönetim, yerel otorite, STK'ler olduğu saptanmıştır. Yetişkin eğitimindeki gelişmeler ve mevcut politika öncelikleri mesleki eğitim-öğretim ve yaşam boyu öğrenmeye yüksek düzeyde odaklanmıştır. Özel kurum ve şirketlerin yetişkin eğitiminin en yaygın ana sağlayıcıları olduğu görülmüştür. Son olarak, ana hizmet türleri incelendiğinde tüm ülkelerde mesleki eğitimin sağlandığı ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler **:** Eurydice, Yetişkin Eğitimi, Yetişkin Öğretimi.

ADULT EDUCATION AND TRAINING POLICIES OF NON-EUROPEAN UNION COUNTRIES ON THE EURYDICE OFFICIAL WEBSITE

Abstract

Adult education is expressed as the actions taken by societies and individuals to meet their lifelong learning needs. Adult education, which reflects the concept of lifelong learning, is located on the Eurydice official website under the title of national education systems. In the literature, there are comparisons of education systems using Eurydice reports and resources, but so far, no study has been found that examines Eurydice resources in the context of adult education and training in national education systems on a country-by-country basis. As a result of these data obtained, the aim of this study is to examine the policies under the heading of adult education and training in the national education systems of non-European Union countries on the official website of Eurydice. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. Examined documents were subjected to descriptive analysis. The sample of the study was determined by criterion sampling, which is one of the purposeful sampling methods. The study's population comprises 41 countries listed on the Eurydice official website under the title of "*national education system*"; the sample consists of 13 non-EU member states. The data transfer form developed by the researchers was used as a data collection tool in the study. Reports on adult education and training of non-EU countries on the official Eurydice page will be presented in the context of five sub-headings: "distribution of responsibilities", "developments and current policy priorities", "main providers", "main types of services". As a result of the data obtained in the study; it has been determined that responsible units of adult education are mostly central government or central government, local authority, NGOs. Developments in adult education and current policy priorities have a high focus on VET and lifelong learning. Private institutions and companies were found to be the most common main providers of adult education. Finally, when the main types of services are examined, it is revealed that vocational training is provided in all countries.

Key Words **:** Eurydice, Adult Education, Adult Training.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

[2] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sos. Bil. Enst. YL Öğr., damlaabarlass@gmail.com

[3] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sos. Bil. Enst. YL Öğr., muhammedkarabyk@gmail.com

TÜRKİYE' DE DYNED BİLGİSAYAR DESTEKLİ YABANCI DİL PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK[1]

YL Öğrencisi Muhammed KARABIYIK[2]

YL Öğrencisi Damla BARLAS[3]

Özet

DynEd Dil Eğitim Sistemi, İngilizce öğretiminde dört temel beceriyi (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) geliştirmeye yardımcı bilgisayar destekli bir öğretim programıdır. 2008-2009 Eğitim Öğretim Yılından itibaren tüm resmi ilköğretim kurumlarının 4,5,6,7 ve 8'inci sınıflarında uygulanan Dyned İngilizce Dil Eğitim Sistemi 2014 -2015 Eğitim Öğretim yılından itibaren lise 9,10,11 ve 12'nci sınıf öğrencilerinin de kullanımına sunulmuştur. Programın okullarda aktif olarak kullanılmaya başlanması ile Dyned hakkında çalışmalar da yapılmaya başlanmıştır. Çalışmalarda; DynEd programına yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri, yazılımın akademik başarı üzerindeki etkisi ve program ile ilgili sorunların ele alındığı görülmektedir. Ancak yapılan çalışmaların tümüyle ele alınarak incelendiği bir çalışma bulunmadığı tespit edilmiştir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, Türkiye'de DynEd Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Programı ile ilgili yapılan lisansüstü tezleri incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırma verileri içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Çalışmada Ulusal Tez Merkezi'nde "DynEd" anahtar sözcüğü temel alınarak gerçekleştirilen tarama sonucunda 2010 yılından itibaren 13 yüksek lisans ve 1 doktora olmak üzere 14 adet lisansüstü teze ulaşılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından Microsoft Excel Programı aracılığıyla geliştirilen tez inceleme formu kullanılmıştır. Tez inceleme formunda yer alan tezler; tür, enstitü, anabilim dalı, yazım dili, anahtar sözcüklerine, sayfa sayılarına, tez danışmanı unvanı, çalışma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemlerine göre incelenmiştir. Ayrıca incelenen tezlerin sonuç ve önerileri de ortak temalarda kategorize edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar kongrede paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler :DynEd, Eğitim Teknolojileri, Doküman Analizi.

EXAMINATION OF GRADUATE THESIS RELATED TO THE DYNED COMPUTER AIDED FOREIGN LANGUAGE PROGRAM IN TURKEY

Abstract

DynEd Language Education System is a computer-assisted teaching program that helps to develop four basic skills (listening, speaking, reading and writing) in English language teaching. DynEd English Language Education System, which has been implemented in the 4,5,6,7 and 8th grades of all public primary education institutions since the 2008-2009 academic year, has been made available to high school students in the 9th, 10th, 11th and 12th grades as of the 2014-2015 academic year. Studies on DynEd have begun as a result of the program's active use in schools. In studies, it is seen that the opinions of teachers and students about the DynEd program, the effect of the software on academic success and the problems related to the program are discussed. However, it has been determined that there is no study in which all the studies are examined. Thus, the goal of this study is to investigate the postgraduate theses in Turkey about DynEd Computer Aided Foreign Language Program. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. Research data were analyzed by content analysis technique. The sample of the study was determined by criterion sampling, which is one of the purposeful sampling methods. By using the keyword "DynEd" in the Council of Higher Education Thesis Center (CoHE), 14 postgraduate theses, 13 of which are master's and 1 doctorate, have been found since 2010. In the study, the thesis examination form developed by the researchers through the Microsoft Excel program was used as a data collection tool. Theses in the thesis examination form; the content was analyzed in accordance with genre, institute, department, language, keywords, number of pages, the title of thesis advisor, study model, study group, data collection tools and data analysis methods. In addition, the conclusions and recommendations of the analyzed theses were categorized under common themes. The study's findings will be presented during the conference.

Key Words : DynEd, Educational Technologies, Document Analysis.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

[2] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sos. Bil. Enst. YL Öğr., muhammedkarabyk@gmail.com

[3] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sos. Bil. Enst. YL Öğr., damlaabarlass@gmail.com

ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ İLE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Emrah KOŞUM[1]
Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ[2]

Özet

Bu araştırmanın amacı; öğretmen liderliği ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırma nicel bir çalışma olup ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ilinin Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerinde görev yapmakta olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulu, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evren içerisinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 218 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Beycioğlu ve Aslan (2010) tarafından geliştirilen "Öğretmen Liderliği Ölçeği" ile Hurt, Joseph ve Cook (1977) tarafından "Individual Innovativeness" adıyla geliştirilmiş; Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Verilerin analizini yapmak için SPSS 22.0 programı ve Jamovi programının kullanıldığı çalışmada, öğretmenlerin liderlik düzeyleri ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkiyi bulmak için Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca çalışmada öğretmenlerin liderlik düzeyleri ile bireysel yenilikçiliklerinin demografik özelliklere göre değişip değişmediğini bulmak için Levene's Testi, Bağımsız Gruplar için t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin liderlik düzeyleri ile bireysel yenilikçilikleri arasındaki ilişkinin pozitif yönlü ve orta seviyede olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Liderlik ve yenilikçilik konusunda uygulayıcılara ve çalışanlara çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler **:** Liderlik, Öğretmen Liderliği, Bireysel Yenilikçilik
Jel Kodları **:**I210

[1]Kahramanmaraş Sütçü imam Üniversitesi, +905071507071, emrah_kosum@hotmail.com
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam üniversitesi, +905073174048, eatalmis@gmail.com

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE DÖRT TEMEL DİL BECERİSİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK KULLANILABİLECEK WEB 2.0 ARAÇLARI

Arş. Gör. Merve ÇILDIR[1]

Özet

Yabancı dile tüm yönleriyle hâkim olabilmenin en temel esaslarından birisi ilgili dilde etkili ve doğru bir iletişim kurmaktan ibarettir. Bu durum ise dört temel dil becerisi olarak tabir edilen dinleme, konuşma, okuma ve yazmaya eşit düzeyde sahip olmayı gerektirmektedir. Diğer bir ifadeyle, iletişim bütünsel bir süreci ifade ettiği için yabancı dil öğretiminde dört temel beceri olan okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin bir bütün olarak kazandırılması, herhangi birinin ve/veya birkaçının olmaması veya eksik olması iletişimde sorunlara neden olabilecektir. Söz konusu sorunlarla karşılaşmamak için yıllardır çeşitli bilim insanlarının geliştirdikleri yöntem ve tekniklerle yabancı dil eğitimi verilmektedir.

Değişen dünya, gelişen teknoloji ve dijitalleşme ile özellikle gençlerin öğrenme tercihlerinin Web 2.0 uygulamalarına yöneldiği bilinmektedir. Yabancı dil eğitimi de bu durumdan etkilenmiş ve bu doğrultuda dijital eğitim kapsamında uluslararası düzeyde geliştirilen uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır.

Söz konusu uygulamalar incelendiğinde yüzlerce Web 2.0 aracının geliştirildiği görülmektedir. Hangi dil becerisi için hangi Web 2.0 aracının tercih edilebileceği konusunda öğretmenlere yardımcı olması açısından bu çalışmada örneklem olarak seçilen Web 2.0 araçları incelenecek ve hangisinin hangi beceriye yönelik olarak kullanılabileceği tespit edilerek sınıflandırılmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden Doküman Analizi Yöntemine göre yapılan incelemede her uygulamanın tüm dil becerilerine yönelik olmadığı, özellikle de konuşma becerisinin ölçülmesine yönelik çok sınırlı sayıda Web 2.0 aracının bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler **:** Web 2.0 araçları, Yabancı dil eğitiminde temel dil becerileri, eğitim teknolojileri
Jel Kodları **:** A1.

[1]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, 0312 2028475, mervecildir@gazi.edu.tr

EURYDICE RAPORLARINDA AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ OLAN ÜLKELERİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM POLİTİKALARI

Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK[1]

YL Öğrencisi İrem YÜKSEL[2]

Özet

Erken çocukluk dönemi hizmetleri toplumun eğitim düzeyinin yükselmesinde, toplumsal uyumun ve eşitliğin sağlanmasında insani gelişimin başlangıç noktası ve tüm eğitim sisteminin önemli bir basamağıdır (Van der Gaag, 2000; Young, 1996). Bu dönemin dezavantajların giderilmesinde etkin bir rol oynaması, çocukların bütüncül gelişimlerinin ve yaşam boyu öğrenmelerinin temeli olması (OECD, 2011), yatırım getirilerinin diğer eğitim kademelerine yapılan yatırımlardan daha fazla getiri sağlaması (Heckman, 2008) nedeniyle bilimsel ve sistematik bir şekilde yönlendirilmesi gerekmektedir (Acun ve Korkmaz 2019;Arı, 2005). Araştırmanın amacı, Eurydice resmî web sayfasında yer alan Avrupa Birliği üyesi olan bazı ülkelerin ulusal eğitim sistemlerinde yer alan Erken Çocukluk eğitimi ve bakımı ile ilgili bazı politikaların incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılacaktır. İncelenen dokümanlar içerik analizine tabi tutulacaktır. Yapılan çalışmanın evrenini Eurydice raporlarında yer alan Avrupa Birliği üyesi 22 ülke; örneklemini ise araştırmaya dahil edilmiş Avrupa Birliği üyesi olan 9 ülke oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen veri aktarım formu kullanılmıştır. Araştırmada ilgili veriler; "okul öncesi eğitime zorunlu başlama yaşı", "yaşlara göre okul öncesi eğitime katılma durumu", "grup büyüklüğü" ve "personel eğitimi" olmak üzere dört alt başlık bağlamında ortaya koyulacaktır. Çalışmada elde edilen sonuçlar bildiri sunumunda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler **:** Eurydice, Okul Öncesi Eğitim, Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı.

PRE-SCHOOL EDUCATION POLICIES OF THE MEMBER COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION IN EURYDICE REPORTS

Abstract

Early childhood services are the starting point of human development and an important step in the entire education system in raising the education level of the society, ensuring social harmony and equality (Van der Gaag, 2000; Young, 1996). Since this period plays an active role in eliminating the disadvantages, is the basis of the holistic development and lifelong learning of children (OECD, 2011), and the investment returns provide more return than the investments made in other education levels (Heckman, 2008), it needs to be guided in a scientific and systematic way (Acun, 2008). and Korkmaz 2019; Arı, 2005). The primary data sources of this research are the Eurydice reports prepared on the pre-school education policies of some European Union member countries, and the secondary data sources are the information obtained from the articles related to the research topic. The aim of the research is to examine some of the policies related to Early Childhood education and care in the national education systems of some European Union member countries on the official website of Eurydice, supported by other articles related to the research topic. Document analysis, one of the qualitative research methods, will be used in the research. Examined documents will be subjected to content analysis. The universe of the study is 22 European Union member countries included in the Eurydice reports; The sample consists of 9 European Union member countries included in the study. The data transfer form developed by the researcher was used as a data collection tool in the study. Relevant data in the research; It will be revealed in the context of four sub-headings: "compulsory starting age for preschool education", "participation in preschool education by age", "group size" and "personnel training". The results obtained in the study will be shared in the paper presentation.

Key Words **:** Eurydice, Preschool Education, Early Childhood Education and Care.

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

[2] Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sos. Bil. Enst. YL Öğr., iremakyar9606@gmail.com

ÖĞRETMENLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE SÜREKLİ ÖFKE VE ÖFKE İFADE TARZ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Erhan BEKTAŞ[1]

Erkan Hasan ATALMIŞ[2]

Özet

Bu çalışmanın amacı Amasya iline bağlı tüm ilçelerde görev yapan öğretmenlerin kişilik özellikleri ile sürekli öfke ve öfke ifade tarz düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yapılan araştırmada öğretmenlerin kişilik özellikleri ile sürekli öfke ve öfke ifade tarz düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinden çalışma ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğittim-öğretim yılı ikinci döneminde, Amasya iline bağlı tüm ilçelerdeki kamu kurumlarında görev yapan toplam 4243 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen toplam 383 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Benet-Martinez ve John tarafından 1998 yılında geliştirilen, Sümer ve Sümer tarafından 2005 yılında Türkçeye uyarlanmış olan "Beş Faktör Kişilik Envanteri" nden, diğer bir veri toplama aracı olarak Türkçe'ye uyarlaması ile geçerlilik ve güvenilirlik testleri Özer tarafından 1994 yılında yapılmış, Spielberger ve arkadaşları tarafından 1983 yılında geliştirilmiş olan "Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarz Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Yine araştırmanın amacına yönelik olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin analizi için Jamovi 1.6.16 programının kullanıldığı çalışmada, öğretmenlerin kişilik özellikleri ile sürekli öfke ve öfke ifade tarz düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca çalışmada öğretmenlerin kişilik özellikleri ile sürekli öfke ve öfke ifade tarz düzeylerinin demografik özelliklere göre değişip değişmediğini bulmak için Levene's Testi, Bağımsız Gruplar için t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Mann Whitney-U testi kullanılmıştır. Yapılan çalışmanın sonucuna göre ise öğretmenlerin kişilik özellikleri ile sürekli öfke ve öfke ifade tarz düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler **:** Kişilik Özellikleri, Öfke İfade Düzeyi, Sürekli Öfke.

Jel Kodları **:** I210

[1] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, erhanbektass.05@gmail.com

[2] Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, erkanatalmis@gmail.com